

DANISH JOURNAL OF NURSING

Sygeplejersken

**SVÆRT FOR
UDLÆNDINGE
AT FÅ DANSK
AUTORISATION**

**HER HJÆLPER
DE UNGE MED
ONDT I
LIVET**

SYGEPLEJERSKER FÅR
GENIALE IDEER

Sygeplejerskerne **Marie Lommer Bagger** og **Marie Parslov** er iværksættere. De har begge opfundet produkter, der gavner patienter og kolleger. Nytænkning og innovation er vigtigt i et sundhedsvæsen under pres, men lovgivning, køn og kultur kan stå i vejen for iværksætterdrømmene. Der er dog hjælp at hente.

ANNONCE FOR NOVO NORDISK

Klart nej til afskaffelsen af store bededag

Det er helt uøret, at regeringen med et pennestrøg vil fratage sygeplejersker og alle andre lønmodtagere nogle forhandlede rettigheder med deres forslag om at afskaffe store bededag.

Sygeplejersker har altid været vant til at arbejde på store bededag. Men vi har gennem tiden forhandlet os til aftaler om kompensation gennem anden frihed og ekstra betaling for at være på arbejde, når andre holder fri.

Regeringens forslag, og måden den ønsker at afskaffe helligdagen på, er et udtryk for mangel på respekt for lønmodtagerne.

Sygeplejersker og den samlede fagbevægelse står tæt sammen i modstanden mod regeringens forslag. Både for at vise, at utilfredsheden er stor, og fordi regeringens forslag om afskaffelse af store bededag griber ind i den danske model. Det er vigtigt, at vi i fagbevægelsen værner om vores forhandlede rettigheder og insisterer på at sidde med ved bordet, når rammerne for vores arbejdsliv skal forhandles.

Vi ved alle, at Danmark står et andet sted økonomisk end tidligere. Men at fjerne en helligdag uden at være i dialog med fagbevægelsen er ikke i orden.

I DSR ser vi frem til, at regeringen også målrettet arbejder for at stoppe manglen på sygeplejersker og andre sundhedsprofessionelle, så patienterne ikke skal betale prisen for de alvorlige udfordringer i sundhedsvæsenet.

DSR bidrager gerne til at finde varige og bæredygtige løsninger. Der er brug for både akutte løsninger her og nu samt langsigtede investeringer, så sundhedsvæsenet er et attraktivt og sundt sted at arbejde.

Grete Christensen

Grete Christensen,
formand

I JANUAR HAR DANSK SYGEPLEJERÅD VÆRET I MEDIERNE MED BL.A. DISSE EMNER

Berlingske

"Det er helt uforståeligt, at regeringen på den måde tager en beslutning om at afskaffe store bededag uden at drøfte det med arbejdsmarkedets parter."

GRETE CHRISTENSEN
formand i Dansk Sygeplejeråd

"Tvang som metode er rigtig slemt. Lige nu ser vi, at vores sygeplejersker forlader faget pga. dårlige arbejdsforhold og en løn, der ikke er god nok. Derfor er det her en helt forkert vej at gå."

CHRISTINA WINDAU HAY LUND
kredsformand i DSR Nordjylland
(om sygeplejersker i Hobro, som pålægges weekendvagter i Aalborg)

RADIO4

"Det, vi er meget frustrerede over i Dansk Sygeplejeråd, er, at regionerne ikke er kommet ud over stepperne. Det går helt tilbage fra 2021, hvor bekendtgørelsen gjorde det muligt, at medarbejderne kan fremstå med anden entydig identifikation."

DORTHE BOE DANBJØRG
næstformand i Dansk Sygeplejeråd
(om navnebeskyttelse)

Sygeplejersken

Ansvarsh. chefredaktør
MORTEN JAKOBSEN
mja@dsr.dk
Telefon: 4695 4110

Redaktionschef
KRISTINE JUL ANDERSEN
kja@dsr.dk
Telefon: 4695 4278

Redaktionssekretær
LOTTE HAVEMANN
lha@dsr.dk
Telefon: 4695 4179

Redaktionssekretær
HENRIK BOESEN
hbo@dsr.dk
Telefon: 4695 4189

Fagredaktør
MAJ SIERCKE
msi@dsr.dk
Telefon: 4695 4116

Art Director
**SASJA CHRISTINA ROVENA
HERMANSEN**
sh@dsr.dk
Telefon: 4695 4117

Art Director
MATHIAS N JUSTESEN
mnj@dsr.dk
Telefon: 4695 4280

Journalist
CHRISTINA SOMMER
cso@dsr.dk
Telefon: 4695 4264

Journalist
ANNE WITTHØFFT
awi@dsr.dk
Telefon: 4695 4108

Journalist
MAI RATHJE SKOVGAARD
mas@dsr.dk
Telefon: 4695 4283

Journalist
HELLE LINDBERG EMARATI
hli@dsr.dk
Telefon: 4695 4279

Journalist
MARIA KLIT
mat@dsr.dk
Telefon: 4695 4105

Grafiker
**CATHERINE TEMITAYO
JØRGENSEN**
caj@dsr.dk
Telefon: 4695 4282

INDHOLD

TEMA

Idéer bliver virkelighed

Sygeplejersker er de fødte opfindere, men vælger de iværksættervejen, er der masser af faldgruber. Der er dog hjælp at få, og for sygeplejersken bag det intelligente toilet, tegner fremtiden lys.

LÆS SIDE **20**

- 22 KAN MAN FLYVE TIL MÅNEN, SÅ KAN JEG OGSÅ BYGGE DET HER TOILET**
- 26 HVEM EJER RETTIGHEDERNE TIL OPFINDERSEN?**
- 29 SATSEDE ALT OG TABTE DET HELE**
- 30 MANGLENDE SPARRING KOSTEDE PATENTET**
- 32 DET ER OK AT TJENE PENGE PÅ SYGEPLEJE**

Næste nummer af Sygeplejersken udsendes: 6. - 10. februar 2023
Hvis Sygeplejersken udebliver: Log ind på dsr.dk → Menu → Sygeplejersken → Kontakt → Har du ikke modtaget Sygeplejersken? Udfyld og send blanketten, og bladet bliver eftersendt. **Distribueret oplag:** Perioden 2021-22 76.299 ekpl. Medlem af Danske Medier **Årsabonnement:** (pr. januar 2021) 975,00 kr. + moms **Løssalg:** 79,00 kr. + moms. Kontakt Media-Partners på abonnement@media-partners.dk **Ændring af medlemsoplysninger:** Kontakt Medlemsregisteret, Telefon: 3315 1555, medlemsregisteret@dsr.dk **Tryk:** Stibo **Annoncer:** Media-Partners, Det Gl. Mejeri, Alhøjvej 2, Stilling, 8660 Skanderborg, Telefon: 2967 1436 **Stillingsannoncer:** stillinger@media-partners.dk **Tekstsideannoncer:** annoncer@media-partners.dk **Manuskriptvejledning, udgivelsesplan m.m:** www.dsr.dk → Menu → Sygeplejersken → Om Sygeplejersken **Ophavsret:** Enhver anvendelse af hele eller dele af artikler, fotos og illustrationer fra Sygeplejersken, såvel papirudgaven som den elektroniske udgave, er kun tilladt med skriftligt samtykke fra redaktionen eller forfatteren/fotografen/illustratoren jf. lov om ophavsret. **Ansvar:** Dansk Sygeplejeråd har intet ansvar for produkter og ydelser, som omtales i Sygeplejerskens annoncer eller indstik. Redaktionen påtager sig intet ansvar for materialer, der indsendes uopfordret. Holdninger, der tilkendegives i artikler og andre indlæg, udtrykker ikke nødvendigvis Dansk Sygeplejeråds synspunkter. **Forsideillustration:** Marie Boye Thomsen **Udgiver:** Dansk Sygeplejeråd, Sankt Annæ Plads 30, 1250 København K, telefon: 3315 1555, redaktionen@dsr.dk, www.sygeplejersken.dk ISSN 0106-8350

Fagforening med
fag og overenskomst

TRYK
5041 0004

DANSK AUTORISATION ER EFTERTRAGTET I UDLANDET

SIDE 50

Skiftedag

DET ER IKKE NEMT AT FLYGTE TIL ET NYT LAND

Sygeplejerske **HANAN KAYED** arbejder i sit nye job med ukrainske flygtninge og kan sagtens sætte sig ind i deres situation. Hun er selv flygtet fra krig i Libanon.

SIDE 66

HER ER PLADS TIL ALLE BØRN

I headspace rådgiver psykiatrisk sygeplejerske Bente Bjørnskov børn og unge, der mistrives.

SIDE 42

PRAKTIKSTED LØFTER I FLOK

Holdindsats udløste pris til nordjysk afsnit. Se alle vinderne af Sygeplejestuderendes Praktikpris 2022.

SIDE 36

FLEKSIBELT STUDIE

Sygeplejerske-studerende Kim **Thavi Albrecht** får lov til at tage 10 ugers praktik over 31 uger.

SIDE 38

[TESTEN]

RET OG PLIGT, NÅR DU ER OPFINDER

Test din viden om, hvad du har pligt til og krav på, hvis du opfinder noget.

SIDE 41

HØRT!

”JEG FORVENTER ET AFSLAG”

Nyuddannede **ANITA SKUPINSKA HJORTBORG** har en rygskade og kan kun arbejde seks timer ad gangen. Hun søger, men får ikke job, og synes, de traditionelle vagtplaner er for firkantede.

SIDE

17

ANNONCE FOR NOVO NORDISK

Krav om fleksibilitet når nye højder

Tekst HELLE LINDBERG EMARATI

21 sygeplejersker fra Hobro skal fremover pendle 50 kilometer, når de skal tage tvungne weekendvagter i Aalborg. Chefsygeplejerske kalder beslutning om tvang for nødvendig.

”Vi skal sikre os, at afdelingens patienter får en ordentlig behandling, selvom der mangler sygeplejersker. Derfor er vi nødt til at bruge vores ressourcer på en måde, hvor sygeplejersker arbejder på tværs af afsnit og bidrager med de kompetencer, de har.”

Sådan siger Betina Bang, chefsygeplejerske for Mave- og Tarmkirurgisk Afdeling på Aalborg Universitetshospitalet. Hun er en del af den afdelingsledelse, som er kommet i modvind efter at bl.a. 21 sygeplejersker ansat i Hobro er blevet varslet om, at de fra 1. august i år skal tage 4-6 weekendvagter om året på de kirurgiske sengeafsnit A1 og A2 i Aalborg – ca. 50 km væk.

I alt 65 sygeplejersker fra Hobro og Aalborg er blevet varslet om tvungne weekendvagter. Nægter de, bliver de opsagt.

Sagde nej til FEA

Sagen har skabt røre blandt sygeplejersker, der i medierne bl.a. har fortalt om, hvordan de tvungne vagter vil få kon-

sekvens for deres faglighed og privatliv. Dansk Sygeplejeråd har også kritiseret, at ledelsen bruger tvang.

”Problemet er, at man bruger pisk frem for gulerod. [...] Det er helt uforståeligt, at man gør sådan i en tid, hvor man mangler sygeplejersker,” siger kredsformand i DSR Kreds Nord, Christina Windau Hay Lund bl.a. til TV2 Nord.

Betina Bang siger, at beslutningen er nødvendig.

”Vi har f.eks. tilbudt sygeplejerskerne i Hobro, at de kunne tage FEA-vagter, så det her er ikke den første vej, vi har prøvet at gå. Vi har nogle pressede sygeplejersker på sengeafsnittene i Aalborg, som har brug hjælp fra deres kolleger,” siger Betina Bang.

Ærgerlig over mediedækning

Betina Bang fortæller, at man frem til d. 1. august vil fokusere på, at sygeplejerskerne bliver klædt på til at kunne arbejde på tværs af afsnittene. Sygeplejerskerne vil

også blive indbudt til individuelle samtaler med ledelsen, der er ifølge Betina Bang ”er lydhør og forstående over for deres bekymringer”.

Er tvang løsningen?

Er du bekymret for, om en beslutning som denne kan gøre det endnu sværere at tiltrække og fastholde sygeplejersker?

”Min bekymring går på mediedækningen og den negative omtale. Jeg synes, det er ærgerligt, at man ikke har været ude hos sygeplejerskerne på de pressede sengeafsnit og fået deres perspektiv med,” siger Betina Bang.

Men er tvang virkelig den rigtige måde at løse problemet på?

”Jeg synes, vi har et ansvar for at sikre, at vores patienter får nogle gode forløb, uanset hvor de kommer ind i vores afdeling. Vi har et ansvar for at sikre arbejdsmiljøet hele vejen rundt – også over for de sygeplejersker, der arbejder på sengeafsnittene,” siger Betina Bang.

Simulation nedsætter stress hos sygeplejersker

Tekst: **HELLE LINDBERG EMARATI**
Foto: **NIKOLAI LINARES**

”Jeg synes, man burde bruge simulationstræning meget mere, også ved andre typer operationer. Det er en god og sikker måde at lære på,” siger Tascha Coorvoe, sygeplejerske på Afdeling for Karkirurgi på Rigshospitalet.

Sygeplejersker er mere rolige under operationer, når de har prøvet at træne dem via simulering. Det viser et nyt kursusforsøg på Afdeling for Karkirurgi på Rigshospitalet.

”Man får en helt anden indsigt i operationen, og hvad der kan være udfordrende ved den. Det betyder, at du som sygeplejerske er meget mere rolig, fordi du hele tiden ved, hvad der foregår,” siger Tascha Coorvoe.

Hun er ambulatorie- og endovaskulær sygeplejerske på Afdeling for Karkirurgi på Rigshospitalet. Sammen med både nye og erfarne kolleger har hun været på et kursus, der er udviklet af Afdelingen for Karkirurgi, i samarbejde med den centrale operationsgang (CKO) og simulationenheden CAMES.

Godt for samarbejdet

På kurset træner sygeplejersker en særlig type operation for udposning på legemspulsåren med indgang via lysken. Træningen foregår i en simulator, hvor

sygeplejersken agerer kirurg og udfører operationen fra start til slut.

Hensigten er at give sygeplejerskerne bedre indsigt i operationsforløbet og sænke deres stressniveau.

”Udover at være en tryk introduktion til operationen for f.eks. nye og uerfarne sygeplejersker, så er det også virkelig givende for samarbejdet mellem kirurg og sygeplejersker. Vi får større forståelse for hinandens roller under operationen, og hvornår det er særligt vigtigt, at begge parter har ro til at koncentrere sig,” siger Tascha Coorvoe.

Giver færre fejl

Sideløbende med kurserne forsker afdelingen i, hvordan simulationstræningen påvirker sygeplejerskerne. Resultaterne er

klare for læge Rebecca Skov, der skriver ph.d. om emnet.

”Vores målinger viser tydeligt, at sygeplejerskerne bliver mindre stressede under operationen, når de selv har prøvet at lave den i en simulator. Lavere stressniveau giver færre fejl, og det gavner naturligvis patientsikkerheden. Og så bliver det jo helt enkelt sjovere og mere behageligt at gå på arbejde,” siger hun.

At simulationen nedsætter sygeplejerskernes stressniveau under operationen, kan Tascha Coorvoe tydeligt mærke – både på sig selv og sine kolleger.

”Det er så tydeligt, at det er nogle andre og mere rolige sygeplejersker, der kommer ind på stuen, når de har været på kurset. De har et andet overblik og kan bedre foregribe de ting, der sker,” siger Tascha Coorvoe.

448.911

Så mange danskere havde torsdag den 31. januar skrevet under på, at store bededag bør bevares. Fagbevægelsens Hovedorganisation er gået til kamp mod regeringens lovforslag om at afskaffe helligdagen. Lovforslaget vil bryde med den danske model og bl.a. betyde, at de helligdagstillæg, sygeplejerskerne har forhandlet sig til, vil blive sløjet.

Vær med i kampen og bak op ved at skrive under på www.bevarstorebededag.dk

Læs også lederen side 3.

Datatsynet undersøger AUH's Instagram

Er indlagte patienter i stand til at vurdere, om der må deles billeder af dem på sociale medier? Og er de i stand til at vurdere konsekvenserne?

Datatsynet undersøger nu Aarhus Universitetshospitals brug af Instagram. Det sker, efter at en patient har gjort opmærksom på, at der lægges billeder op af patienter på hospitalets Instagramprofil. Ifølge Datatsynet kan der ud fra billederne udledes helbredsoplysninger om patienterne.

”Derfor har vi nu spurgt regionen om bl.a. hjemmelsgrundlag, gennemsigtighed, risikovurdering og konsekvensanalyse,” udtaler fuldmægtig i Datatsynet Josefine Grue i en pressemeddelelse.

(mas)

Medicinalfirma udfordrer abortforbud

Den amerikanske medicinalvirksomhed GenBioPrio, der fremstiller abortpræparatet mifepristone, har lagt sag an mod staten West Virginia. Formålet er at få underkendt statens næsten totale abortforbud, der principielt ulovliggør brugen af mifepristone. GenBioPrio hævder, at U. S. Food and Drug Administration (FDA) føderale godkendelse af præparatet vægter højere end individuelle statslove under den amerikanske forfatning, og at forbuddet dermed krænker FDAs forfatningssikrede ret til at regulere, hvilke præparater der må sælges på tværs af USA.

Kilde: newyorktimes.com

(mat)

Tv-dokumentar

Nødråb fra en akutafdeling

På akutafdelingen på Slagelse Sygehus er der 56 sengepladser, men de har ofte en gennemsnitlig overbelægning på 91 patienter i døgnnet. I oktober og november 2022 fulgte en journalist og to fotografer fra TV2 Øst tre sygeplejersker, en sygeplejerskestuderende og to læger på hver deres vagt på den travle afdeling.

Resultatet er dokumentarserien 'Akutafdelingen' på i alt seks afsnit, med en ny hovedperson i hver episode. Serien er et stille nødråb fra en presset hverdag, hvor læger, sygeplejersker og social- og sundhedsassistenter kæmper for at følge med strømmen af nye akutpatienter.

Alle afsnit kan ses på TV2 Play nu samt på www.tv2east.dk/akutafdelingen

foto: Claus Bech

Målet om de **1.000 ekstra** sygeplejersker er opgivet

Virkeligheden har overhalet den tidligere regerings mål om de 1.000 ekstra sygeplejersker, konstaterer Dansk Sygeplejeråds formand, Grete Christensen

Tekst **HENRIK BOESEN**

Virkeligheden har vist sig at blive en helt anden end den tiltænkte. Den tidligere regerings målsætning i 2020 om at ville skaffe 1.000 ekstra sygeplejersker i løbet af 2 år er opgivet. Virkeligheden er endt i en konstatering af, at det samlede antal sygeplejersker i regioner og kommuner i stedet er faldet med knap 500.

Endnu flere skal ansættes

Sundhedspolitisk ordfører for Socialdemokratiet, Flemming Møller Mortensen, bekræfter, at den tidligere regerings mål om de 1.000 ekstra sygeplejersker ikke længere er gældende.

”Men målet om flere sygeplejersker er ikke opgivet, det er faktisk endnu højere nu,” fortæller han og henviser til indholdet af det nye regeringsgrundlag.

Heraf fremgår bl.a., at regeringen med en toårig akutplan vil lette presset på sygehusene og nedbringe ventelisterne. Det skal ske ved f.eks. at afsætte midler til merarbejde, løntillæg, honorering af ekstravagter og motivering for at gå op i tid. 2 mia. kr. skal virkeliggøre planen.

”Jeg lover, at vi vil knokle for at skaffe det nødvendige personale,” siger Flem-

ming Møller Mortensen og bedyrer, at i Socialdemokratiet er man bevidst om, at løn er en faktor, som har betydning for at skaffe flere sygeplejersker.

Fokus på bolden

Formand for Dansk Sygeplejeråd, Grete Christensen, erkender, at virkeligheden har overhalet lovnungen på de 1.000 sygeplejersker.

”Manglen er langt større. Det har regeringen erkendt og arbejder på,” siger hun og fortsætter:

”Set med DSR-briller handler det om at holde fokus på bolden - at der er massiv mangel, og at det skal løses, hvis sundhedsvæsenet skal komme på ret køl. Det handler om løn og arbejdsvilkår.”

Grete Christensen tilføjer, at arbejdet er noget mere nuanceret:

”Det starter med lønnen, men politikere er også nødt til at se på at få nok specialuddannede, ledelse, fagligt ansvarlige normeringer, work-life-balance etc. - og på lang sigt mere forebyggelse og styrkelse af det nære sundhedsvæsen.”

Læs evt. tema om de 1.000 ekstra sygeplejersker i Sygeplejerske nr. 11/2020.

Nyt børnevenligt hospital i Midtjylland

I fremtiden skal børn og unge i Region Midtjylland ikke længere opereres på voksen-operationsgange.

Det kan man læse i det visionsoplæg, som Regionsrådet i Region Midtjylland har vedtaget for det nyt børne- og ungehospital Børn og Unge Hospital AUH, der skal indrettes på Aarhus Universitetshospital (AUH) og dække hele Region Midtjylland.

Når hospitalet efter planen står klar i 2030, bliver det med børnevenlige rammer og forløb, der tilrettelægges rundt om barnet, og som noget nyt får operatiionsstuer til børn.

(awi)

6 MIO. KR. TIL MEDLEMMERNE

I 2022 skaffede Dansk Sygeplejeråd ekstra mange penge til medlemmer, der er kommet i klemme på jobbet.

Dansk Sygeplejeråds juridiske videncenter har i 2022 skaffet næsten 6 mio. kr. til medlemmer, der var kommet i knibe ift. deres arbejde. Heraf kom 5,3 mio. kr. medlemmer til gode i forbindelse med usaglige opsigelser. Et medlem blev f.eks. varslet opsagt allerede efter tre ugers sygdom, mens et andet medlem, der var ansat i fleksjob, blev opsagt i strid med forskelsbehandlingsloven.

Det resterende beløb – knap 700.000 kr. – blev udbetalt som følge af forkerte lønforhold, herunder bistand til medlemmer, hvor arbejdsgiveren var gået konkurs.

I en sag var der tvivl om, hvem arbejdsgiver reelt var, fordi arbejdsgiver havde ét cvr-nummer i ansættelseskontrakten og et andet på lønsedlerne. Efter at Dansk Sygeplejeråds juridiske videncenter fik ryddet denne tvivl af vejen, fik medlemmet sit tilgodehavende hos Lønmodtagernes Garantifond.

Dansk Sygeplejeråds juridiske videncenter har på tilsvarende vis i 2020 og 2021 skaffet hhv. 4,5 og 3,7 mio. kr. til medlemmerne.

(hbo)

Strejke gav 19 pct. mere i løn

Fagforeningen New York State Nurses Association har lavet en foreløbig aftale om bedre forhold for sygeplejersker på to privathospitaler i New York. Det er sket, efter at 7.000 sygeplejersker strejkede i tre dage, skriver CNN International. Aftalen omfatter bl.a. ansættelse af 170 nye sygeplejersker samt en lønstigning på 19 pct. "I dag kan vi vende tilbage til arbejdet med hovedet højt, vel vidende at vores sejr betyder sikrere pleje af vores patienter og mere bæredygtige job for vores erhverv," lyder det i en erklæring fra fagforeningen.

(mas)

Udstilling

Vi skal tale om alderdommen

I medierne bliver den voksende ældre del af befolkningen ofte beskrevet som et løsningskrævende problem, der – ligesom alderdommen – ligger ude i fremtiden. Men hvis vi har ønsker til, hvordan vores alderdom skal være, bliver vi nødt til at tale om den nu.

Med pop-up udstillingen 'Når vi bliver gamle' sætter Dansk Sygeplejehistorisk Museum fokus på, hvordan en værdig ældrepleje ser ud i dag, og hvordan den skal se ud i fremtiden. Udstillingen er baseret på levede erfaringer fra både plejere og ældre mennesker fra flere lande. Den kan opleves fra den 3. februar til 31. marts 2023.

Old age is not a disease – it is strength and survivorship, triumph over all kinds of vicissitudes and disappointments, trials and illnesses

Maggie Kuhn, amerikansk aldersaktivist

DK: Alderdommen er ikke nogen sygdom – den er styrke og overlevelse, en triumf over alle mulige vanskeligheder og skuffelser, prøvelser og lidelser

Omsorgen mangler i kvalitetsundersøgelser

Danske Patienter og Dansk Sygeplejeråd mener, det er et problem, at der ikke bliver målt på omsorg i nationale kvalitetsundersøgelser, når det er det, patienterne vægter som kvalitet

Tekst **MAI RATHJE SKOVGAARD** og **KRISTINE JUL ANDERSEN**

Der er forskel på, hvad patienterne forstår som kvalitet i sundhedsvæsenet, og hvad sundhedsvæsenet måler i de nationale kvalitetsundersøgelser. Det viser en ny undersøgelse foretaget af Danske Patienter.

Undersøgelsen er en kvalitativ analyse foretaget blandt 19 patienter med kroniske eller langvarige sygdomme. Trods individuelle oplevelser går særligt tre ting igen i patienternes forståelse af, hvad der er kvalitet for dem. Og det er omsorg, værdighed og at sundhedspersoner har styr på forløbet. I de nationale

kvalitetsundersøgelser indgår hverken omsorg eller værdighed.

”Det giver blinde vinkler i kvalitetsarbejdet,” siger Annette Wandel, vicedirektør i Danske Patienter til Sundhedsmonitor og uddyber:

”Det er vigtigt at måle på det, som patienterne oplever som kvalitet, fordi det sætter en retning for, hvordan sundhedsvæsenet udvikler sig. Måler man ikke på det, kan konsekvensen blive, at patienterne ikke får det, de har brug for.”

Det er Grete Christensen, formand for Dansk Sygeplejeråd, enig i.

”Det er helt afgørende, at det, der har værdi for patienterne, vægter højest i de fremtidige prioriteringer i sundhedsvæsenet i stedet for antallet af procedurer og indgreb, undersøgelser eller prøver,” siger hun.

Formand for sundhedsudvalget i Danske Regioner Karin Friis Bach (R) er dog uenig i kritikken.

”Jeg kan godt se, at lige præcis ordene ’omsorg’ og ’værdighed’ ikke indgår i vores kvalitetsundersøgelser. Men jeg er ikke helt enig i, at vi ikke måler på det. Det er forkert at konkludere,” siger hun til Sundhedsmonitor.

Fag&Forskning

Mere nyt fra Fag&Forskning
Du kan finde flere nyheder på dsr.dk/fagogforskning. Tjek os løbende på mobilen, eller få en daglig nyhedsopdatering direkte i din mailboks.

Ældre følte sig isolerede – ikke ensomme

Ældre på plejehjem under covid-pandemien følte sig isolerede men ikke ensomme, viser en undersøgelse lavet af forsker og sygeplejestuderende. Undersøgelsen blev gennemført i 2021-2022 i et samarbejde med Plejecenter Fælledgården, København, forsker, adjunkt og sygeplejestuderende fra Professionshøjskolen Diakonissestiftelsen.

De studerende deltog med forsker i interviews og de ældres aktiviteter for at generere ny viden om sygepleje under corona-krisen. Samtidig erhvervede de studerende viden om interview som metode.

Læs Fagligt Ajour-artiklen ’Sygeplejestuderende fulgte med i felten’ i Fag&Forskning nr. 4/2022.

Danske sygeplejersker er kåret til Årets Optimist 2022

Sygeplejerske Ditte Hammer tog imod prisen, da 'de danske sygeplejersker' den 21. januar blev kåret som Årets Optimister 2022 ved Danmarks optimistiske Award Show. Her hyldes de danskere, som trods modgang på inspirerende vis.

Prisen er stiftet af Optimistkomitéen, der tæller Henrik Mathiasen, Ole Henriksen, Camilla Andersen, Kenneth Plummer, Anders Bircow og Dalia Mathiasen. Komitens mål er at inspirere danskerne til mere optimisme.

(kja)

15 faktorer øger risiko for vold på jobbet

Aftenarbejde. Hyppig borgerkontakt. Højt tids- og arbejdspress. Høje følelsesmæssige krav i jobbet.

Det er nogle af de faktorer, der øger risikoen for, at man bliver udsat for arbejdsrelateret fysisk vold – dvs. vold udført af en borger mod en ansat.

Faktorerne fremgår af en ny undersøgelse fra VIVE, som har analyseret 29 danske og internationale studier og fundet 15 forskellige faktorer, der øger risikoen for vold på jobbet.

Denne viden kan arbejdspladser bruge, når de laver indsatser for at forebygge vold på arbejdet.

Øget risiko for mænd og yngre

Undersøgelsen opdeler risikofaktorerne i tre kategorier; individuelle karakteristika, beskæftigelsesforhold og arbejdsmiljø.

Ifølge undersøgelsen er mandlige og yngre medarbejdere i øget risiko.

Derudover øger nattevagter, aftenarbejde og hyppig kontakt til borgere risikoen for at blive udsat for fysisk vold på jobbet.

Inden for det psykosociale arbejdsmiljø kan især høje følelsesmæssige krav i jobbet eller en høj grad af tidspress eller arbejdsmængde øge risikoen.

(awi)

Fag&Forskning

Mere nyt fra Fag&Forskning
Du kan finde flere nyheder på dsr.dk/fagogforskning. Tjek os løbende på mobilen, eller få en daglig nyhedsopdatering direkte i din mailboks.

Samtaler giver unge med kræft en bedre behandling

'Unge tjek'-programmet er et værktøj, der indeholder 10 emner om unges liv. Det er udviklet i samarbejde mellem unge kræftpatienter, sundhedsprofessionelle, familie og venner og er omskrevet fra et oprindeligt engelsk handlingsprogram til en dansk kontekst.

Programmet skal – gennem samtaler med de unge patienter – kaste lys over de psykosociale

faktorer, tanker og udfordringer, der er knyttet til dét at have fået en kræftdiagnose, når man er i gang med et ungdomsliv. Målet er at skræddersy en støttepakke til den unge.

Læs Ny Praxis-artiklen 'Ny tilgang til unge giver dem en bedre behandling' i Fag&Forskning nr. 4/2022.

"På den tredje dag ved VM huggede de isen op, inden vi kunne komme i vandet," fortæller Lene Nørbøge.

Sygeplejerske slår verdensrekorder i issvømning

To guldmedaljer, en sølvmedalje og to verdensrekorder. Det var hvad Aarhus Universitetshospitals kliniske sygeplejespecialist, Lene Nørbøge, hev hjem, da hun deltog i verdensmesterskaberne i issvømning i januar.

Issvømning fungerer på samme måde som en almindelig svømmekonkurrence med forskellige distancer og discipliner – dog skal vandet være under fem grader.

Det var første gang Lene Nørbøge deltog i verdensmesterskaberne, der fandt

sted i en alpesø i Samöens i Frankrig. Her slog hun verdensrekorderne i henholdsvis 1.000 meter freestyle og 100 meter individuel medley i aldersgruppen 60-64 år.

(mas)

Uddannelse til alle med type 2-diabetes

Hverdagen med en kronisk sygdom. Betydningen af kost og motion. Blodsukkermåling og forebyggelse af følgesygdomme.

Type 2-diabetes patienter over hele landet kan nu få undervisning af bl.a. sygeplejersker, fysioterapeuter og diætister i, hvordan de får et godt liv med sygdommen.

Det sker, når patientuddannelseskoncept 'Lev Livet', der sidste år blev tildelt Diabetesforeningens Handlingspris, fra den 1. februar udbredes til hele landet.

Det er bl.a. sygeplejersker, der både på Steno Diabetes Center Odense og i fem sydvestjyske kommuner, har været med til at udvikle, afprøve og kvalificere konceptet.

Undersøgelser fra bl.a. VIVE - Det Nationale Forsknings- og Analysecenter for Velfærd - har tidligere vist, at mange mennesker med type 2-diabetes oplever at stå alene med sygdommen uden den nødvendige støtte og vejledning.

Men nu, hvor projektet bliver landsdækkende, kan de enkelte kommuner kontakte deres regionale Steno-center eller Steno Diabetes Center Odense for at høre mere om konceptet 'Lev Livet' og de lokale muligheder for støtte til implementering.

(awi)

Farligt at forveksle ilt med luft

Der er risiko for alvorlige skader, hvis patienter med vejrtrækningsproblemer ved en fejl får behandling med atmosfærisk luft i stedet for ilt – eller omvendt.

Patienter, som får atmosfærisk luft, når de har brug for iltbehandling, er i risiko for at udvikle livstruende iltmangel. I værste fald kan det føre til svigt af kroppens organer. Omvendt kan patienter med f.eks. KOL ikke tåle for store mængder ilt.

Styrelsen for Patientsikkerhed deler her et eksempel på en utilsigtet hændelse:

Forbytning gav åndenød

En patient er indlagt på et hospital med lungebetændelse. Hun har nedsat iltmætning og er derfor ordineret iltbehandling på en næsebrille og CPAP-behandling med faste intervaller.

I forbindelse med CPAP-behandlingen flytter sygeplejersken iltslangen til CPAP-systemet. De to udtag i væggen til henholdsvis ilt og atmosfærisk luft er lige ved siden af hinanden og ligner hinanden.

Da behandlingen med CPAP er færdig, tilslutter sygeplejersken ved en fejl iltslangen til atmosfærisk luft i stedet for ilt. Patienten får herefter tiltagende åndenød og hjertebanken og kalder på hjælp. En sygeplejerske kommer, opdager fejlen og får hurtigt sat iltbrillen over på ilt.

Vær opmærksom på

- at have tydelig mærkning af hvilket udtag, der er til ilt, og hvilket udtag, der er til atmosfærisk luft
- at sikre tilkobling til det rette udtag, når patienten kommer tilbage til afdelingen efter f.eks. en undersøgelse
- at tjekke, at udtag til behandling med ilt eller atmosfærisk luft er indstillet korrekt.

Læs mere på stps.dk/uth

App hjælper unge i sorg

Nyudviklet app skal gøre det lettere for unge at tale med en sørgende ven.

Et værktøj, der kan hjælpe med at forstå tab og sorg og gøre det lidt nemmere for vennerne og omgangskredsen at stå ved siden af en ven i sorg. Det er formålet med en ny og gratis app med navnet '&Sorgen', der er specielt beregnet for unge mellem 14 og 25 år.

Indholdet er bygget op som en læringsplatform, der skal give indsigt, rummelighed og mod til den sorgramtes familie og venner.

"De vil ofte så gerne hjælpe, men de ved bare ikke hvordan," siger en af stifterne af appen, Lotte Gunderskov. Hun har sammen med Kirsten Bærentzen stiftet den frivillige forening Dig Mig & Sorgen. Begge har erfaring med unge i sorg og har set, at der er et behov hos de jævnaldrende pårørende til unge i sorg.

Ved at bruge indholdet af appen bliver det lidt nemmere at spørge ind til sygdommen, tabet, sorgen og vennens tanker. Her bliver sygdom, død og sorg italesat og af-tabuiseret, og det bidrager til indsigt i, viden om og forståelse for sorgens præmisser.

Læs mere på www.digmigog-sorgen.dk

ANNONCE FOR ORION PHARMA

HØRT! VAGTPLANERNE ER FOR FIRKANTEDE

Pga. en rygsjade søger **Anita Skupinska Hjortborg** kun deltidsstillinger med sekstimersvagter. Hun får afslag på afslag, og er træt af at læse om sygeplejemangel.

Tekst **MAI RATHJE SKOVGAARD**
Foto **ASTRID DALUM**

”Jeg er lidt træt af at læse, at man mangler sygeplejersker, for man mangler dem i hvert fald ikke nok til at ville ansatte én på deltid.”

Sådan udtalte Anita Skupinska Hjortborg sig i en artikel i Dagbladet Holstebro Struer. I januar afsluttede hun sin drømmeuddannelse som sygeplejerske, og hun har søgt job i Region Midtjylland i snart et år. På medicinske og kirurgiske sengeafsnit, i ambulatorier og hos privatpraktiserende læger.

”Jeg søger alt, hvad der er, men jeg har kun fået afslag,” fortæller hun.

Begrundelsen for afslagene er altid den samme: Pga. en rygsjade kan Anita Skupinska Hjortborg kun arbejde seks timer ad gangen, og så mener arbejdsgiverne ikke, at de kan få vagtplanen til at gå op. Det argument kan Anita Skupinska Hjortborg godt forstå, men det frustrerer hende alligevel. Særligt set i lyset af at der i øjeblikket mangler sygeplejersker landet over:

”Jeg kan se, at stillingen stadig er ledig, nogle af de steder jeg har søgt. Selvom seks timer ikke er tilstrækkeligt, så dækker det vel bedre, end hvis de ikke får nogen.”

Ingen skånestilling

Region Syd har været mere imødekommende overfor at ansætte Anita, fortæller hun. Men pga. den lange pendlertid kom-

Jeg forventer et afslag

bineret med hendes rygsjade, er et job der desværre ikke en mulighed for hende. Hun oplever, at hendes hjemmeregion Region Midtjylland tænker firkantet og rigtigt, når det gælder udformningen af vagtplaner.

”Jeg forstår ikke, hvorfor vagterne skal hedde 7-15, 15-23, 23-7,” siger hun.

Hun har fortrinsadgang til at komme til samtale i det offentlige, fordi hendes kroniske rygsmerter er et handicap ifølge handicapkonventionen. Hun kender til ældre og gravide, som er blevet ansat i skånestillinger.

”Så hvorfor kan jeg ikke få en skånestilling, når jeg har en rygsjade?” spørger hun.

Søger uden for sygeplejen

Anita Skupinska Hjortborg har ellers været til mange gode jobsamtaler. Hun møder altid glad og imødekommende op, og hun fortæller, at hun også får at vide, at de slet ikke er i tvivl om, at hun er en rigtig dygtig sygeplejerske. Alligevel er det endt i så mange afslag, at hun efterhånden har mistet modet:

”Nu har jeg nul forventninger, når jeg sender en jobansøgning. Jeg går derfra og forventer et afslag, og det er ikke en fed følelse.”

Derfor er hun nu begyndt at søge job uden for sygeplejefaget. B.l.a. som politisk sekretær, fordi hun har erfaring med politik og bestyrelsesarbejde. Hun har også søgt en stilling som kommunikationsmedarbejder, hvor hun kan bruge nogle af de kommunikationskompetencer, hun har lært på sygeplejestudiet. Men hun drømmer stadig om at arbejde som sygeplejerske:

”Jeg har aldrig villet andet. Jeg elsker faget, og jeg er pissestolt af at være sygeplejerske.”

”Jeg har aldrig villet andet. Jeg elsker faget, og jeg er pissestolt af at være sygeplejerske.”

Læs mere om emnet i temaet i *Sygeplejersken* nr. 6/2022.

Nyuddannede Anita Skupinska Hjortborg synes, at Region Midtjylland tænker for firkantet, når det gælder vagtplaner. ”Jeg forstår ikke, hvorfor vagterne skal hedde 7-15, 15-23, 23-7,” siger hun.

ANNONCE FOR ORION PHARMA

KOMMENTAR TIL DEBATINDLÆGGET 'DER FINDES TO KØN, MEN MANGE MÅDER AT REAGERE PÅ' I SYGEPLEJERSKEN NR. 1/2023.

Køn bør omtales i grader frem for i kasser

Af **BEN NIELSEN**, lektor, sygeplejerske, cand.cur.

Kære Henrik List

Først og fremmest tak, fordi du har læst vores artikel og forholder dig til den.

Vi er selvfølgelig ikke enige i din kritik om, at det er faktisk forkert at skrive, at der er mere end to køn. At der er mere end to køn står med andre ord ikke for vores egen regning. Om der er to eller flere køn, vil altid afhænge af, hvilket perspektiv der tales ud fra.

Er man – som du lader til at være – tilhænger af en klassisk biologisk binær forståelse, kan man godt tale om, at der genetisk set kun findes to køn. Enten har man et funktionelt y-kromosom, og så er man en mand. Har man ikke, er man en kvinde.

Men selv med udgangspunkt i biologien er der genetisk set mange forskellige såkaldte mosaikker, hvor nogle celler har et y-kromosom, mens andre ikke har.

Ifølge professor ved Institut for Cellulær og Molekylær Medicin ved Københavns Universitet, Niels Tommerup, kan det betyde, "at man i nogle organer er en mand, i andre en kvinde". Derfor er der en masse "in between", så svaret er langt mere komplekst end bare at sige mand og kvinde.

Ifølge professor i neurovidenskab ved SDU, Christian Gerlach, bør vi rent kognitivt tale om køn i grader frem for i kasser.

Det helt centrale budskab, som vi ønsker at dele med artiklen – og som

vi forhåbentlig kan finde enighed om – handler grundlæggende ikke om genetik. Det handler om, at alle sygeplejersker bør uddannes til at behandle ethvert menneske med respekt for vedkommendes egen måde at tænke, føle og udleve deres køn.

Ben Nielsen er ansat ved Institut for Sygeplejerske- og Ernæringsuddannelser, Sundhedsfagligt Fakultet, Københavns Professionshøjskole. Han skriver på vegne af Jacob Graack, Rikke Voergård-Olesen og Lotte Evron, alle medforfattere til den omtalte artikel 'Sundhedsvæsenets møde med LGBT+-personer kræver nye initiativer' i Fag&Forskning nr. 4/2022.

KOMMENTAR TIL DEBATINDLÆGGET 'MODREGNING I PENSION OG EFTERLØN VED ARBEJDE SOM SENIOR' I SYGEPLEJERSKEN NR. 1/2023.

Modregning i folkepensionen

Af **BIRTHE NIELSEN**, konsultationssygeplejerske ved øre-næse-hals-speciallæge

Jeg var ved at få kaffen i den gale hals, da jeg læste debat på side 19 i *Sygeplejersken* nr. 1/2023.

Jeg er med på, at man bliver modregnet i efterløn, men at man også modreg-

nes i pensionen (PKA), vidste jeg ikke.

Jeg ringede derfor til PKA, som sagde, at man IKKE modregnes i PKA-pensioner, men muligvis i folkepensionen.

At det er folkepensionen, der skrives

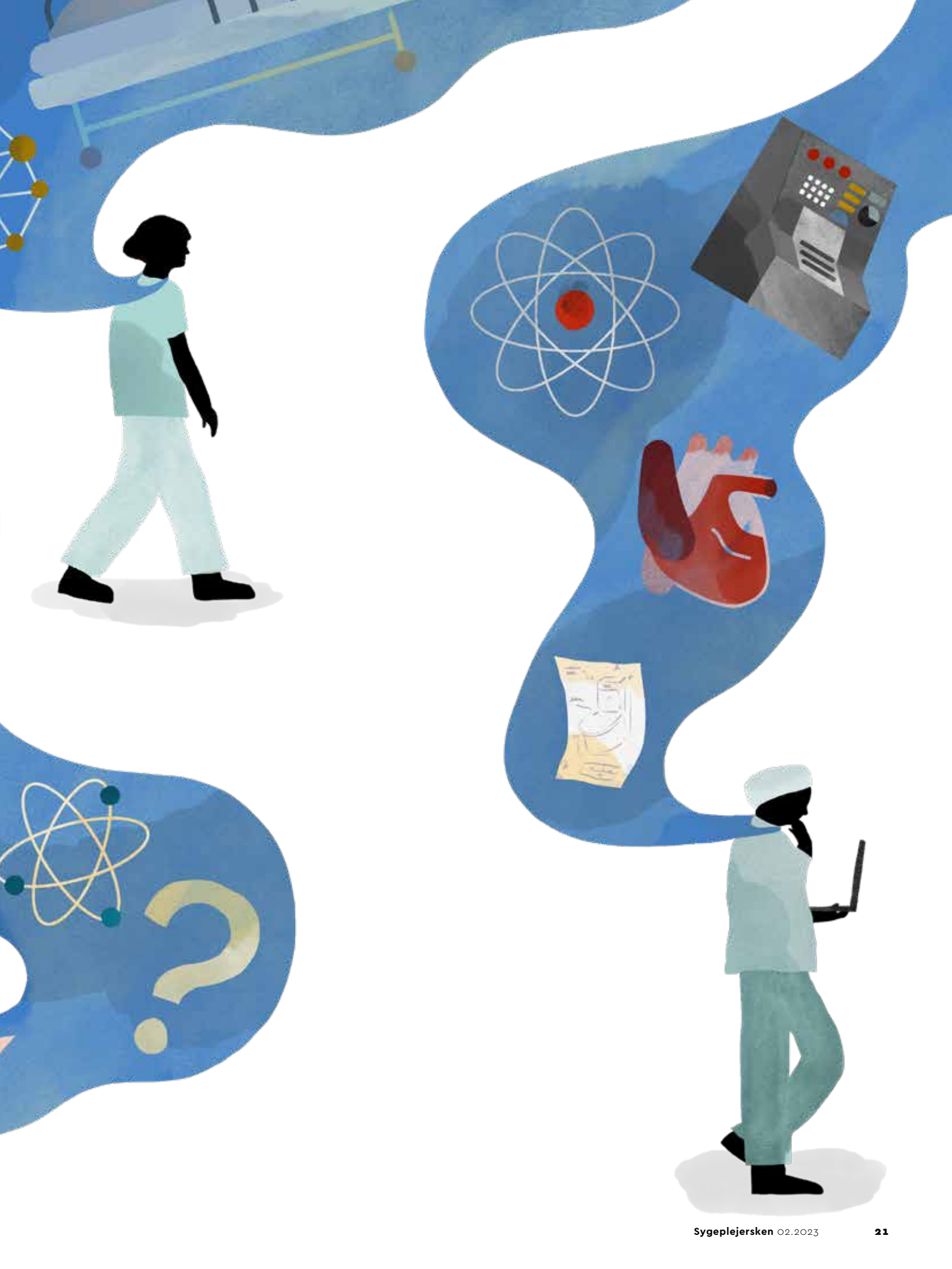
om, fremgår slet ikke, hvilket er meget misvisende. Hvis andre end jeg tænker, at det slet ikke kan svare sig at arbejde, efter man er startet på efterløn og pension, er det vel uheldigt, når der mangler sygeplejersker.

DE FØDTE OPFINDERE

Marie Lommer Bagger har opfundet et intelligent toilet. Marie Parslov har opfundet et alternativ til stomiposen. Sygeplejersker ser og løser problemer hver eneste dag, og det gør dem til oplagte opfindere og innovatører. Iværksætterlivet byder både på forhindringer, knuste drømme og store sejre. Når det lykkes, gavner det både sygeplejersker, patienter og fremtidens sundhedsvæsen.

Tekst **MARIA KLIT**
Illustration **MARIE BOYE THOMSEN**

” KAN MAN FLYVE TIL MÅNEN, SÅ KAN JEG OGSÅ BYGGE DET HER TOILET

Et intelligent toilet, der håndterer patienternes væskeregnskab digitalt. Det har sygeplejerske Marie Lommer Bagger opfundet, og det første er nu taget i brug. Hun er en af de sygeplejersker, der har kastet sig ud i iværksætterbranchen. Det er svært, men det kan lade sig gøre – til gavn for både patienter og sygeplejersker.

Tekst **MARIA KLIT**
Illustration **MARIE BOYE THOMSEN**
Foto **CLAUS BECH**

Tænk, hvis vi havde et toilet, der selv kunne lave patienternes væskeregnskab?

Den tanke havde sygeplejerske Marie Lommer Bagger ofte tænkt. På Gastroenterologisk Klinik på Rigshospitalet var hun og hendes kolleger frustrerede over væskeske-maer, der blev glemt. Over at gætte sig til indholdet i patienternes glas på øjemål, og over at se patienter, der med sænket pande bar fyldte bækkener fra stue til skyllerum.

I dag, fem år senere, møder *Sygeplejersken* hende på Gentofte Hospitals hjerteafdeling, hvor hun viser det første Measurelet toilet frem. Hendes opfindelse.

På det lille hvidklinkede badeværelse med sterile handsker og spritdispensere på væggen ligner det ved første øjekast ethvert andet hospitalstoilet.

Men ved nærmere eftersyn er noget alligevel anderledes.

SÅDAN FUNGERER MEASURELET TOILETET

Patienten scanner sit armbånd, før vedkommende bruger toilettet, så data fra toiletbesøget forbindes til den rette patient via CPR-nummeret.

Når patienten har været på toilettet, skyller patienten ud. Før toilettet skyller, vejer og registrerer toilettet urin og afføring i adskilte mål, og data videresendes digitalt til en server.

Lige nu sidder en forskningsansvarlig og behandler test-patienternes særegne data, men det er meningen på længere sigt, at data fra toilettet skal føres direkte ind i patientjournalen, så data kan tilgås, uanset hvor man befinder sig.

"Sygeplejersker arbejder ekstremt løsningsorienteret, vi er robuste, og vi er dygtige til at kommunikere. Vi er de perfekte iværksættere," siger **Marie Lommer Bagger**.

Da toiletbrættet bliver slået op, lyser et LED-display ovenpå cisternen pludselig op. "KLAR TIL AT SKYLLE", står der.

"Ja, det er lidt robot-agtigt," griner Marie Lommer Bagger.

Sygeplejefokuseret innovation

Toilettet blev installeret på hjerteafdelingen i slutningen af 2021. Siden har et sygeplejefagligt forsker-team foretaget evalueringer og tests, bl.a. af toilettets robusthed og brugervenlighed.

I en let bevægelse fører Marie Lommer Bagger håndledet op til siden af toilettet:

"Patienten scanner sit armbånd her, går på toilettet og skyller ud. Så foretager toilettet selv en volumenmåling af patientens udskillelser og sender data direkte videre til personalet," forklarer hun.

Hjertepatienter ophober ofte væske i kroppen pga. hjerteinsufficiens, som bl.a. behandles med væskerestriktion. Sygeplejerskerne skal føre tidskrævende regnskab med patienternes væskebalance, og patienternes udskillelser skal måles og vejes

manuelt. Alt det undgås, når Measurelet kontrollerer væskeregnskabet digitalt.

Pernille Jensen har som oversygeplejerske på hjerteafdelingen været med til at teste implementeringen af Measurelet. Ud over at toilettets registrering af væskeregnskabet letter sygeplejerskernes arbejde betragteligt, er hun begejstret, fordi det traditionelt primært er læger, der står for forskningsprojekter i sundhedsregi:

"Som sygeplejerske har Marie en helt anden tilgang og indsigt i vores hverdag. Det er forfriskende med et innovationsprojekt, der udelukkende fokuserer på at lette sygeplejerskernes arbejde."

Stort potentiale

Marie Lommer Bagger's iværksætterrejse startede i 2017, da Region Hovedstaden afholdt en innovationskonkurrence. Hun tilmeldte sin idé sammen med en kollega – og vandt.

"Vi anede ikke, om det kunne lade sig gøre, eller hvordan vi kom i mål. Alligevel havde jeg fra starten en fornemmelse af, at

vi havde fat i noget, som kunne blive stort,” fortæller Marie Lommer Bagger i dag.

Det blev det. Det er nemlig ikke kun på hjerteafdelingen, at Measurelet kan gøre gavn. Potentialet er langt større, forklarer professor i klinisk sygepleje, Hanne Konradsen, der har været forskningsansvarlig for Herlev og Gentofte Hospitals innovations-samarbejde med Measurelet:

”Vi ved, at over halvdelen af patienterne på tværs af alle specialer får et væskeskema. Så en opfindelse, der kan forbedre plejen med en mere nøjagtig måling af væskeregnskabet, er utroligt interessant i et større perspektiv.”

For få iværksætter-sygeplejersker

Ideelt set skulle sygeplejersker langt oftere innovere og opfinde produkter, der ligesom Measurelet kan skaleres ud til et nationalt eller internationalt marked, mener Line Rasmussen.

Hun er sygeplejerske og i dag projektkoordinator i Health Tech Hub Copenhagen; en medlemsbaseret vækstgenerator for virksomheder inden for sundhedsinnovation.

”Til min store ærgrelse ender sygeplejersker ofte med at opfinde små, praktiske enheder, der kan forbedre deres daglige arbejdsgang. De er ikke så gode til at tænke stort og lave en egentlig forretning ud af det, og det er en skam,” siger hun.

Hun mener, at sygeplejerskerne er de fødte iværksættere, der ser problemer og mulige løsninger i første parket:

”Men travlhed og ressourcemangel på de fleste afdelinger kan medvirke til, at der sjældent er tid til eller blik for de større innovationspotentialer – hverken blandt kollegaer eller ledelse.”

Marie Lommer Bagger supplerer:

”Jeg tror også, det handler om, at sygeplejersker ikke står øverst i det sundhedsfaglige hierarki. Vi er vant til at arbejde under andre, så mange har svært ved at turde gribe stafetten og insistere på at gå forrest.”

Faglig og kønnet barriere

Men det bør de, slår Marie Lommer Bagger fast.

I udviklingen af Measurelet har hun fået hjælp og sparring fra mange forskellige fagspecialister, bl.a. ingeniører, produkt- og softwareudviklere. Men hun er overbevist om, at hendes sygeplejefaglige baggrund har været den drivende faktor i virksomhedens succes.

”Mine 13 års indgående kendskab til sundhedsvæsenet kan en ingeniør aldrig læse sig til. Jeg har en kæmpe fordel. Problemet er, at den fordel ser investorer ikke nødvendigvis. De ser en kvindelig sygeplejerske og tænker, hvad ved hun om iværksætter? Det er også et spørgsmål om køn,” siger hun.

En ny analyse fra Unconventional Ventures viser, at kun 1,5 pct. af den samlede danske investeringskapital i 2021 gik til startups ledet af kvinder.

Et studie fra Harvard Business School og Columbia University fra 2018 viste, at mens investorer oftest stiller mandlige iværksættere spørgsmål om vækst, potentiale og promovning, skal kvindelige iværksættere oftere forholde sig til spørgsmål om sikkerhed, agtpågivenhed og risiko.

Behov for nytænkning

Idéer som Marie Lommer Baggers er i høj kurs i et sundhedsvæsen, der er udfordret af flere patienter og pressede ressourcer. Der er brug for nytænkning og innovative løsninger, der kan bidrage til bedre behandlingsmuligheder og mere sundhed for pengene, forklarer Rigshospitalets innovationschef, Henning Langberg:

”Der er særligt behov for løsninger, som er mindre arbejdskrævende for personalet og mere håndterbare for patienterne selv. Vi ser et stadigt større fokus på at inddrage det kliniske personale i udviklingen af løsninger, netop fordi de har blik for, hvad der kan lade sig gøre,” siger han.

Som gevinst i innovationskonkurrencen fik Marie Lommer Bagger og hendes kollega fem måneder til at videreudvikle idéen. Derefter valgte kollegaen at vende tilbage til sygeplejen, mens Marie Lommer Bagger gik ind i Measurelet på fuld tid.

”Jeg havde det bare sådan: hvis man kan flyve til månen, så kan jeg også bygge det her toilet,” fortæller hun.

Kamp om patentet

Den målrettethed fik Marie Lommer Bagger brug for fra starten.

Hun husker et forhandlingsmøde i 2017, hvor hun sad i et lokale sammen med en række mænd, der repræsenterede Københavns Universitet, Region Hovedstaden og Rigshospitalet.

Foran hende lå et 38 sider langt juridisk dokument på engelsk, der skulle blive afgørende for Measurelets fremtid. På højkant var retten til patentet, for ifølge opfinderloven tilhører en idé nemlig den arbejdsplads, den er født på. Fordi Measurelet opstod som produkt af Region Hovedstadens konkurrence, ejede regionen 2/3 af opfindelsen.

”De sad dér i jakkesæt, og så var der lille mig. En sygeplejerske, der dårligt vidste hvad et patent var. Det var så unfair,” siger hun i dag.

Marie Lommer Bagger landede ”en fin aftale” og fik patentet. Men hun er kritisk over for processen, hvilket ifølge Henning Langberg er forståeligt:

”Som kliniker er du ikke klædt på til den slags forhandlinger, så man har naturligvis brug for hjælp til at forstå, hvad der foregår. På Rigshospitalet har vi forsøgt

at gøre processen så transparent som muligt, og min oplevelse er, at der generelt er større opmærksom på det i dag,” siger han.

Tilbage til tegnebrættet

I dag har de fleste regioner, hospitaler og forskningsinstitutioner innovationsafdelinger, hvor f.eks. ansatte kan henvende sig med deres idéer.

”Men uanset hvor god idéen er, er der lang vej til et færdigt produkt. Særligt i sundhedsverdenen, hvor der stilles høje krav til test og sikkerhed, før et produkt kan godkendes til brug og anvendes i driften,” siger Henning Langberg.

Det kræver en lang række tests og kliniske studier at opnå de relevante godkendelser. F.eks. CE- eller FDA-mærkninger i hhv. Europa og USA, der er forbrugernes garanti for, at et produkt er sikkert at anvende.

Dertil kommer de bump på vejen, der dukker op undervejs, forklarer Marie Lommer Bagger og peger på en flad touch screen, der fungerer som toilettets skylle-knap:

”Først forstod patienterne ikke, hvordan de skyllede ud. Man er vant til fysisk feedback, når man skyller ud i et toilet – at hive i eller trykke på noget. Så vi har måttet ændre softwaren, så det siger ”bip”, når man trykker på knappen,” forklarer hun.

Der skal hele tiden tænkes i adfærdsdesign, brugervenlighed og på, hvilke begrænsninger, teknologien har – og så er det tilbage til tegnebrættet.

Drømme afhænger af penge

Derfor er passion og udholdenhed de vigtigste forudsætninger for at lykkes som opfinder og iværksætter, siger Marie Lommer Bagger.

Forud for hendes succes er gået år med uvished, hvor det ikke altid var garanteret, at hun kunne udbetale løn til sig selv den kommende måned. Man er hele tiden afhængig af den næste investering.

Measurelet er i dag CE-godkendt, har seks fuldtidsansatte og fik sidste år en investering på 21 mio. kr. Evalueringresultaterne fra Gentoftes Hjerterafdeling forventes klar i foråret 2023, hvorefter en plan for markedsføring af toilettet er på vej.

På længere sigt har Marie Lommer Bagger en ambition om at føje flere funktioner til Measurelet. F.eks. information om patientens afføringsmønster og urinflow, test for urinvejsinfektioner og virus eller advarsler, hvis patienten har ændret urin- og afføringsmønster.

Det ville give sundhedspersonalet langt bedre mulighed for at forebygge og opdage skjulte symptomer og sygdom, og spare patienterne for langstrakte sygdomsforløb og hospitalsafdelingerne for lange, bekostelige indlæggelser.

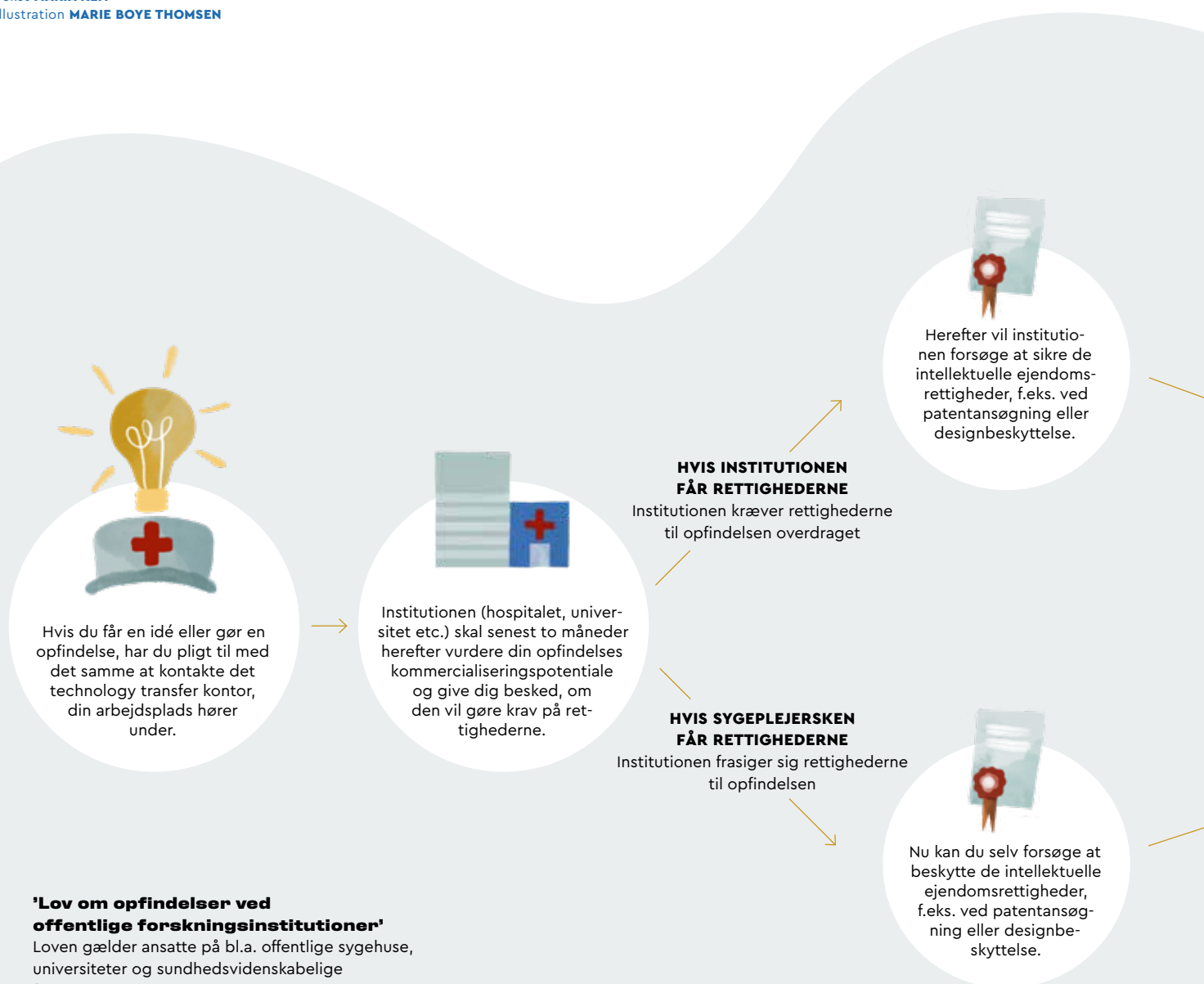
Men der skal prioriteres, pointerer Marie Lommer Bagger:

”I den her verden er det altid pengene, der bestemmer. Uanset vores drømme og ambitioner, er vi begrænset af løsningernes markedspotentiale. Hvis ingen vil investere i dem, så overlever virksomheden ikke.”

HVEM EJER RETTIGHEDERNE TIL OPFINDELSEN?

Tekst **MARIA KLIT**
Illustration **MARIE BOYE THOMSEN**

Hvis du får en idé til en opfindelse, har du pligt til at meddele det til din arbejdsgiver med det samme. En idé tilhører som udgangspunkt den arbejdsplads, den er født på. Loven skal sikre, at mest mulig viden og forskning kommer samfundet til gavn.

'Lov om opfindelser ved offentlige forskningsinstitutioner'

Loven gælder ansatte på bl.a. offentlige sygehuse, universiteter og sundhedsvidenskabelige forskningsinstitutioner.

Læs mere på: www.retsinformation.dk

Som offentligt ansat ved en forskningsinstitution eller et sygehus, tilhører dine idéer din arbejdsgiver.

Sådan lyder det i 'Loven om opfindelser ved offentlige forskningsinstitutioner'.

Det betyder, at et hospital, en region eller en forskningsinstitution kan kræve ejerskab over rettighederne til din opfindelse.

Derfor har alle danske forskningsinstitutioner såkaldte technology transfer-kontorer. Her forhandles og administreres deres patentporteføljer, herunder patenter på

idéer, der opstår under klinikeres arbejde og forskningssamarbejder.

Loven var en hindring

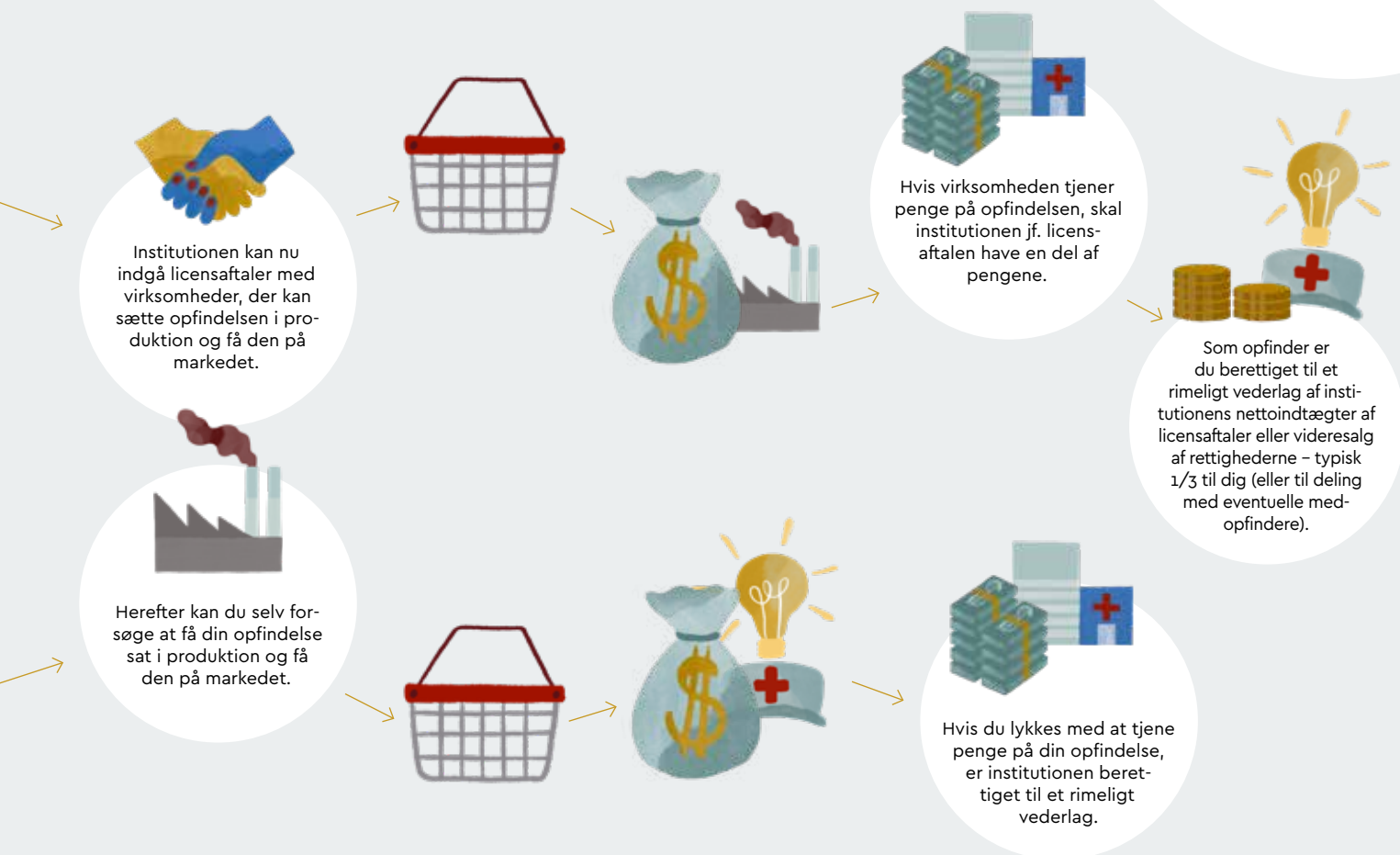
Her skal man melde sin opfindelse og forhandle eventuelle rettigheder.

Loven er til for at sikre, at viden og opfindelser fra forskningsinstitutionerne kommer samfundet til gavn. Hvis en institution kræver rettighederne til et produkt eller en idé overdraget til sig, har den til gengæld pligt til at kommercialisere den.

Sygeplejerske, opfinder og iværksætter Marie Lommer Bagger mener dog, at loven i hendes tilfælde var en hindring.

Da hun valgte at gå fuldtid i sin virksomhed Measurelet, krævede hendes første potentielle investor f.eks., at hun løste sig fra Region Hovedstaden og fik patentet selv – ellers ville hun ikke investere.

”En investor vil selvfølgelig have garanti for, at den, som ejer patentet, er 100 pct. interesseret i, at produktet kommer på markedet, så hun kan få sine penge igen. Og det er jo ikke Region Hovedstadens formål at udvikle og producere toiletter,” siger Marie Lommer Bagger.

Det lykkedes hende at forhandle sig til en aftale, der overdrog patentet til Measurelet, mod at Region Hovedstaden får et på forhånd aftalt beløb, såfremt Measurelet bliver sat i produktion og begynder at generere omsætning.

Men hun måtte forhandle i flere måneder. Udgangspunktet var, at hun skulle betale et beløb her og nu, på baggrund af technology transfer-kontorets værdiansættelse af Measurelet.

”Hvis jeg havde skrevet under på, at jeg stod i gæld med virksomheden, før Measurelet overhovedet var udviklet, var jeg jo prisgivet økonomisk, hvis det alligevel ikke lykkedes. Den chance tør de færreste tage. Det kan

betyde, at mange gode idéer aldrig ser dags lys,” siger hun.

Til gavn for samfundet

Rigshospitalets innovationschef, Henning Langberg, kender ikke Marie Lommer Baggers konkrete sag. Men han forstår godt, at man som kliniker kan føle sig intimideret, når man pludselig står i en forhandlings-situation og skal forhandle en stor kontrakt.

Efter hans opfattelse er der generelt behov for mere oplysning omkring regler og rettigheder for medarbejdere, der innoverer:

”Systemet er ikke særligt transparent i dag – det kan godt være, at det opleves sådan for et technology transfer-kontor, men det er det ikke nødvendigvis for den enkelte medarbejder,” siger han.

Han påpeger dog også, at man er nødt til at acceptere præmissen om, at idéerne tilhører forskningsinstitutionerne:

”

Systemet er ikke særligt transparent i dag.

Rigshospitalets innovationschef,
HENNING LANGBERG

”Det kan synes uretfærdigt, at man ikke bare må gøre, hvad man vil med sin idé, når man nu selv har fået den. Men man har jo fået løn af offentlige midler, mens man fik den. Så loven er til for at sikre, at idéerne også genererer noget værdiskabelse den anden vej – til gavn for hele samfundet,” siger han.

Krav på vederlag

Hvis du som ansat gør en opfindelse, der kan patenteres, går du dog ikke helt tomhændet fra bordet, såfremt institutionen kræver rettighederne overdraget.

Hvis din idé eller opfindelse kommer så langt, at den bliver kommercialiseret, har du krav på et økonomisk vederlag. Typisk gælder det, at opfinderen har krav på 1/3 af de årlige indtægter, som patentet og opfindelsen genererer.

Det samme gælder dog den modsatte vej.

Hvis forskningsinstitutionen afstår fra at kommercialisere din opfindelse, og du får rettighederne tilbage, så skal du stadigvæk betale forskningsinstitutionen en del af beløbet, hvis du selv lykkes med at tjene penge på den.

Uanset hvilken situation man står i, når man har gjort en opfindelse, er det en kompleks proces, og der er meget, der kan gå galt. Det kan være fornuftigt at søge kompetent rådgivning, f.eks. hos en patentadvokat, der kan hjælpe dig til at forstå både lovgivning og dine rettigheder. ●

Marie Lommer Bagger (tv) og
oversygeplejerske **Pernille Jensen**.

SATSEDE ALT OG TABTE DET HELE

Det er ikke alle iværksættereventyr, der ender lykkeligt. Kirsten Sivertsen knoklede i 12 år og tabte det hele.

Tekst **MARIA KLIT** · Illustration **MARIE BOYE THOMSEN** · Foto **CLAUS BECH**

"Jeg er sikker på, at jeg ville få succes som iværksætter, hvis jeg prøvede igen. I dag er jeg en meget stor portion erfaring rigere," siger **Kirsten Sivertsen**.

"Jeg er ikke bitter. Men jeg ville ønske, jeg havde vidst, hvad jeg ved i dag," siger 67-årige Kirsten Sivertsen.

Som hjemmesygeplejerske i 1990'erne fik hun idéen til at producere puder, som skulle afhjælpe problemer med tryksår. I 2002 startede hun sin egen virksomhed op hjemme i stuen og svejsede 5 km stof om til puder på en maskine, hun delvis selv havde konstrueret.

Derpå fulgte 12 års hårdt arbejde med produktudvikling, stiftelse af virksomhed og forhandlinger med både offentlige og private investorer, mens hun sideløbende arbejdede som sygeplejerske. Men det endte galt.

En betroet samarbejdspartner, der havde været ansat i hendes virksomhed, tog al sin insiderviden med sig, ændrede en smule på produktionen og løb med idéen for næsen af hende.

I dag sælger han puder, der ligner Kirsten Sivertsens til forveksling, mens hun i årevis måtte kæmpe med en milliongæld, der endte i en gældssanering og et gevaldigt hak i retfærdighedssansen.

Tag de kritiske briller på

"Set i bakspejlet var jeg både naiv og alt for ydmyg, som sygeplejersker nok har tendens til at være," siger Kirsten Sivertsen.

Hun var som de fleste iværksættere afhængig af investorer, der ville kaste penge i hendes drøm. Men mulighederne for at søge støtte til innovation fra f.eks. startup- og iværksætterfonde, var ikke lige så gunstige, som de er i dag. I stedet kom hun med egne ord i lommen på den forkerte slags pengemænd.

"Man skal sørge for at søge kapital de rette steder, før man går i gang. Hvis du hele tiden er afhængig af private investorer, der skal have et stykke mere og et stykke mere til gengæld for deres penge, har du pludselig ikke længere ejerskab over dit produkt – selvom du er både opfinder og hjernen bag," siger hun frustreret.

Hun vil gerne give andre sygeplejersker, der overvejer at give sig i kast med iværksætterlivet, et par gode råd.

"Tro på dig selv og tag de kritiske briller på. Lad dig ikke besnære af enhver, der viser interesse for din idé. Der gælder helt andre spilleregler i denne her verden, end man er vant til. Det lyder dystert, men man skal være på vagt, hvis man har en god idé. Der er meget på spil, og ikke alle vil dig det godt." ●

MANGLLENDE SPARRING KOSTEDE PATENTET

Det er vigtigt, at arbejdspladsen kan bistå med sparring og rådgivning, når sygeplejersker innoverer. Anne-Mette Iversen opfandt en smart teknologi, men gik glip af sin andel i patentet.

Tekst **MARIA KLIT** · Illustration **MARIE BOYE THOMSEN**
Foto **MIKKEL BERG PEDERSEN**

I 2015 fik sygeplejerske Anne-Mette Iversen, der er ansat på Kræftafdelingen på Aarhus Universitetshospital, idéen til at udvikle et system, hvor sensorer registrerer personalets håndhygiejne og patientkontakt.

I 2020 vandt hun sågar Dansk Sygeplejeråds Athena Prisen for sit arbejde med systemet, der ved at nudge sundhedspersonale til at huske håndhygiejnen medførte en markant stigning i, hvor ofte der blev sprittet af.

Anne-Mette Iversen udviklede systemet i samarbejde med to ingeniører, der senere patenterede idéen, stiftede virksomhed og i dag sælger teknologien til lande i hele Europa uden om hende.

Behov for støtte og vejledning

”Dengang kendte jeg dårligt ordet innovation. Jeg troede ikke, at man både kunne forske og have en økonomisk andel i et projekt på samme tid. I dag er jeg jo klogere,” siger Anne-Mette Iversen.

Hun er bare glad for, at opfindelsen kommer en masse mennesker til gode, og hun understreger, at hun har et godt og tæt samarbejde med virksomheden i dag.

”Vi famlede alle i blinde, mens vi udviklede teknologien, og jeg vidste ikke bedre. Jeg syntes, det var fint, at de tog sig af hele forretningsdelen, men set i bakspejlet manglede jeg nogle at sparre med på hospitalet, som f.eks. kunne have fortalt mig, at jeg også kunne have fået en andel i patentet,” siger hun.

Anne-Mette Iversen forsøgte undervejs at banke på flere døre på Aarhus Universitetshospital, men på daværende tidspunkt havde hospitalet ingen afdeling, der tog sig af den slags.

”Men vi har virkelig brug for hjælp, for det er en kæmpe udfordring for en kliniker at træde ind i den verden. Vi har slet ikke kendskab til det begrebsapparat, der handler om iværksætteri,” siger hun.

”

Det er en kæmpe udfordring for en kliniker at træde ind i den verden.

Sygeplejerske og opfinder,
ANNE-METTE IVERSEN

HER KAN DU FÅ HJÆLP

Hvis du har fået en god idé eller gjort en opfindelse, er der en lang række steder, du kan henvende dig for hjælp og sparring.

LOKALT

Alle landets regioner, hospitaler og universiteter har afdelinger, der beskæftiger sig specifikt med innovation. Find den innovationsafdeling, der er relevant for dig, på institutionernes hjemmeside.

NATIONALT

Opfinderrådgivningen

Opfinderrådgivningen har eksisteret siden 1972. Her kan du fortroligt, uafhængigt og gratis få hjælp til din idé, uanset hvor du er i processen.

Læs mere på: www.opfind.nu

Du kan også søge om optagelse på iværksætterforløb, der både kan investere i din virksomhed og yde støtte og professionel rådgivning undervejs. Bl.a. på:

1. Bio Innovation Institute

Hos Bio Innovation Institute kan man som iværksætter ansøge om optagelse på programmer og iværksætterforløb, også i den helt tidlige startup-fase. Som en del af forløbet får man desuden professionel rådgivning om forretningsudvikling.

Læs mere om kriterierne for optagelse her: www.bii.dk/programs

2. BETA.HEALTH

BETA.HEALTH er en national innovationsplatform for Danmarks hospitaler, der uddeler midler for op til 15 millioner kroner årligt. Alle udvalgte projekter bliver en del af BETA.HEALTHs acceleratorforløb, der bl.a. rummer et innovationsakademi.

Læs mere om kriterierne for at opnå bevillinger på: www.betahealth.dk

Anne-Mette Iversen har bl.a. delt sine erfaringer i arbejdsgrupper, som Region Midtjylland nedsatte til at forbedre arbejdsgangene for innovation på regionens hospitaler.

Derfor vil hun gerne være med til at sætte fokus på, at der er et stort behov for støtte og sparring fra arbejdspladsen, når medarbejderne kaster sig ud i innovation.

Mere hjælp at hente i dag

Det anerkender Aarhus Universitetshospital. På den baggrund har hospitalet bl.a. oprettet en regulær innovationsenhed i 2021 med jordemoder, ph.d. og opfinder Diana Riknagel i spidsen.

Hun bekræfter, at Anne-Mette Iversen ikke står alene med sine oplevelser. Spørgeskemaundersøgelser blandt medarbejdere, der tidligere har innoveret på hospitalet, har vist, at mange har oplevet processen som kompleks og uklar.

”Det forsøger vi at rette op på. Jeg ved af personlig erfaring, hvor svært det er at navigere, når man har fået en god idé. Man har behov for at kunne række ud til nogen, som kan vejlede om både muligheder og rettigheder. Man har ikke selv forudsætninger for at have den nødvendige indsigt,” siger Diana Riknagel, der nu arbejder på at opbygge en infrastruktur for innovation på hospitalet:

”Nu prøver vi at samle kompetencerne helt tæt på medarbejderne, så talenter som Anne-Mette Iversen får den hjælp og sparring, de har brug for, når de bevæger sig ud i innovation. Det har fremtidens hospitaler brug for.”

Som en del af forløbet på Bio Innovation Institute, har **Marie Parslov** fået løbende undervisning i, hvordan man bygger en virksomhed op. Bl.a. kommerialisering og produktudvikling.

”

DET ER OK AT TJENE PENGE PÅ SYGEPLEJE

Sygeplejerske og iværksætter Marie Parslov gør op med kaldstanken: sygepleje og markedsmentalitet kan sagtens sameksistere.

Tekst **MARIA KLIT** · Illustration **MARIE BOYE THOMSEN** · Foto **CLAUS BECH**

Bygningen summer af kreativitet. Overalt er der højt til loftet, og rundt omkring i de åbne kontorlandskaber sidder folk i klynger og taler ivrigt men lavmælt, mens andre arbejder fokuseret bag glasvægge i højteknologiske laboratorier.

Vi er på Bio Innovation Institute på Nørrebro, en international såkaldt incubator for startup-virksomheder inden for sundheds- og velfærdsteknologi.

Marie Parslov tager imod os i lobbyen iført skjorte og blazer. Hun er opfinder, iværksætter – og sygeplejerske.

Sammen med læge Cecilie Ammitzbøll har hun stiftet virksomheden Ampa Medical. De har opfundet et nyt stomi-produkt, InterPoc, der er et alternativ til stomiposen.

Kommerialisering er no-go

Marie Parslovs arbejdsdage går med at holde styr på markeds- og risikoanalyser, eller holde møder med patentadvokater eller produktudviklere, der muligvis kan hjælpe med at sætte InterPoc i produktion.

På en petroleumtblå væg i et af de mange samtalerum, der er til fri afbenyttelse, står der ”Bringing ideas to life and research to market” med store, hvide bogstaver.

SYGEPLEJERSKER HAR LÆNGE INNOVERET

Den oprindelige kolostomipose blev i sin tid også opfundet af en sygeplejerske. Elise Sørensen fik idéen i 1954, da hendes søster fik kræft i tyktarmen og blev stomiopereret. Elise Sørensen indgik senere et produktions samarbejde med Aage Louis-Hansen, der i 1957 etablerede virksomheden Coloplast.

Se side 33

Det er netop Ampa Medicals forretningspotentiale og orienteringen mod et kapitalistisk marked, der kan udløse skepsis blandt kolleger i sundhedsvæsenet, fortæller Marie Parslov:

”Alle ved, at sundhedsvæsenet mangler sygeplejersker. Efter jeg er gået, mangler der en mere. Og jeg har også kommerialiseret min sygepleje, og det må man for alt i verden ikke. Det er no-go. Jeg har fået rigtig meget medvind og støtte, men jeg er også stødt på en undertone af, at jeg har svigtet faget.”

Kulturelle begrænsninger

Det er der en kulturel forklaring på, siger sociolog og ph.d. i køn og arbejdsliv, Lotte Bloksgaard:

”Danmark har et af de mest kønsopdelte arbejdsmarkeder i Norden, og der er stadig meget stærke normer på spil, når det handler om, hvad kvinder og mænd forventes at være orienteret imod i deres arbejdsliv.”

Iværksættermiljøet er overvejende mandsdomineret, hvor sygeplejen er det modsatte. Derudover er der indlejret bestemte forestillinger om altruisme og selvpofrelse i sygeplejens historie, og derfor får kombinationen af markedsmentalitet og sygepleje – især hos kvinder – nogle til at rynke brynene:

SÅDAN FUNGERER INTERPOC

InterPoc er et diskret alternativ til stomiposen målrettet personer med ileostomi (tyndtarmsstomi), hvor afføringen er tyndtflydende.

”Omsorg og pleje anses for ”passende” opgaver for kvinder, og de forventes at besidde disse egenskaber naturligt. Når kvindelige sygeplejersker i stedet begynder at tjene penge på deres kompetencer i omsorg og vender sig mod et maskulint arbejdsområde som iværksætteri, så strider det imod vores kulturelle forestillinger om både kvinder og sygepleje,” siger Lotte Bloksgaard.

Marie Parslov påpeger i den forbindelse det absurde i, at det i sundhedsregi giver faglig anerkendelse at forske og publicere artikler, på trods af at meget af den gode viden blot ender på en server uden at komme nogen til gode.

”Men når vi vil sætte vores idé i produktion, bliver vi set skævt til. Tænk, hvis vi i stedet fik credit for at starte en virksomhed og realisere vores idéer og resultater,” tilføjer hun eftertænksomt.

Ønskede forandring

Marie Parslov og Cecilie Ammitzbøll mødte hinanden på et 1-årigt fellowship i Biomedical Design og sundhedsinnovation, arrangeret af Aarhus og Københavns Universiteter. Da de sammen fik idéen til InterPoc, sagde de deres respektive jobs op og kastede sig ud i tilværelsen som iværksættere.

Marie Parslov var drevet af ønsket om at skabe reel forandring efter års frustration i sundhedsvæsenet, hvor hun gentagne gange stødte på problemer, der kunne løses med forholdsvis små ændringer, men ikke blev det. Der er sjældent tid eller overskud til, at man kan sætte sig ned og tænke i langsigtede, permanente løsninger, siger hun:

”Når man alligevel prøver, så støder man ofte panden mod et stort, bureaukratisk system. Selv den mindste ændring, som f.eks. teksten i en sms-guide til patienterne, skal igennem alle tænkelige regulatoriske enheder, før den kan implementeres.”

InterPoc fungerer som en tampon, der absorberer og opbevarer afføringen inde i tarmen, så brugerne slipper for stomiposen.

Efter 4-6 timers brug trækkes den absorberende del ud i et hylster og smides væk, hvilket gør håndteringen let og hygiejnisk.

Den eneste synlige del af InterPoc er en diskret bandage med et integreret udtræks-hylster.

Teknologien mindsker udfordringer med lækage og hudproblemer, der opstår som følge af afføringens kontakt med huden.

Derfor var det en stor befrielse for makkerparret at bruge deres faglighed og kreativitet på arbejdet med InterPoc. Intensivt og uden snærende bånd.

Håber på kulturændring

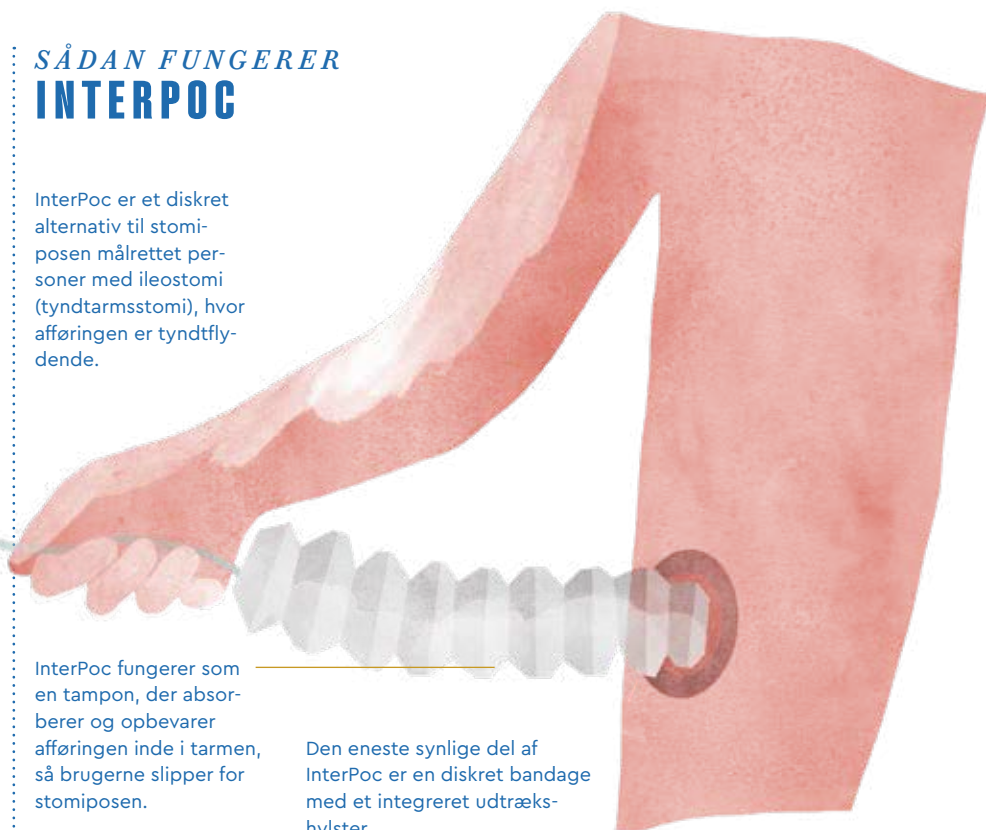
Ampa Medical er nu i proces med at planlægge kliniske studier og håber at kunne teste deres opfindelse på stomipatienter i løbet af 2023. Derefter skal de i gang med at søge CE- og FDA-godkendelser af InterPoc.

De har fået investeringer fra både Alexander Foss' Industriefond, Innovationsfonden og Novo Nordisk Fonden, som Bio Innovation Institute hører under. Senest har Bio Innovation Institute tilført virksomheden yderligere 10 mio. kr., og InterPoc har potentiale til at blive solgt i hele verden.

”Man skal se på det med andre briller: Med vores opfindelse kan vi hjælpe langt flere patienter, end vi kunne på vores egne afdelinger. Det er også sundhedsfaglig omsorg,” siger Marie Parslov.

Hun håber på en kulturændring, så forestillinger om køn og fag ikke afholder sygeplejersker fra at gå iværksættervejen:

”Der er patienter, der fortæller mig, at vores produkt vil gøre en verden til forskel for deres livskvalitet. Det er en kæmpe drivkraft for mig. Men selvfølgelig er der også et kommercielt drive i det for mig. Absolut, og det er helt okay. Sygepleje og markedsmentalitet kan godt sameksistere.”

3 gode råd fra Marie Parslov

VÆR VEDHOLDENDE

”Hold fast i din tro på projektet. Lad dig ikke slå ud, hvis du møder nogle, der ikke synes, din idé er verdens bedste.”

SNAK MED BRUGERNE

”Tal med de mennesker, der skal bruge dit produkt i sidste ende. Det er dem, der er nøglen til at forstå det problem, du forsøger at løse.”

SØG RÅDGIVNING - HURTIGT

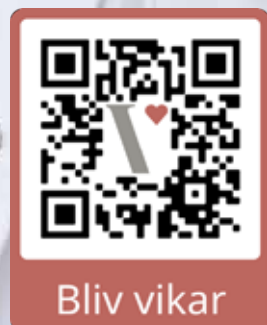
”Sæt dig ind i love og regler om f.eks. patent. Hvis alle kan kopiere din idé, er den ikke noget værd. Der findes mange gode steder, man kan få hjælp – som f.eks. Opfinderrådgivningen. Gør det tidligt i processen.”

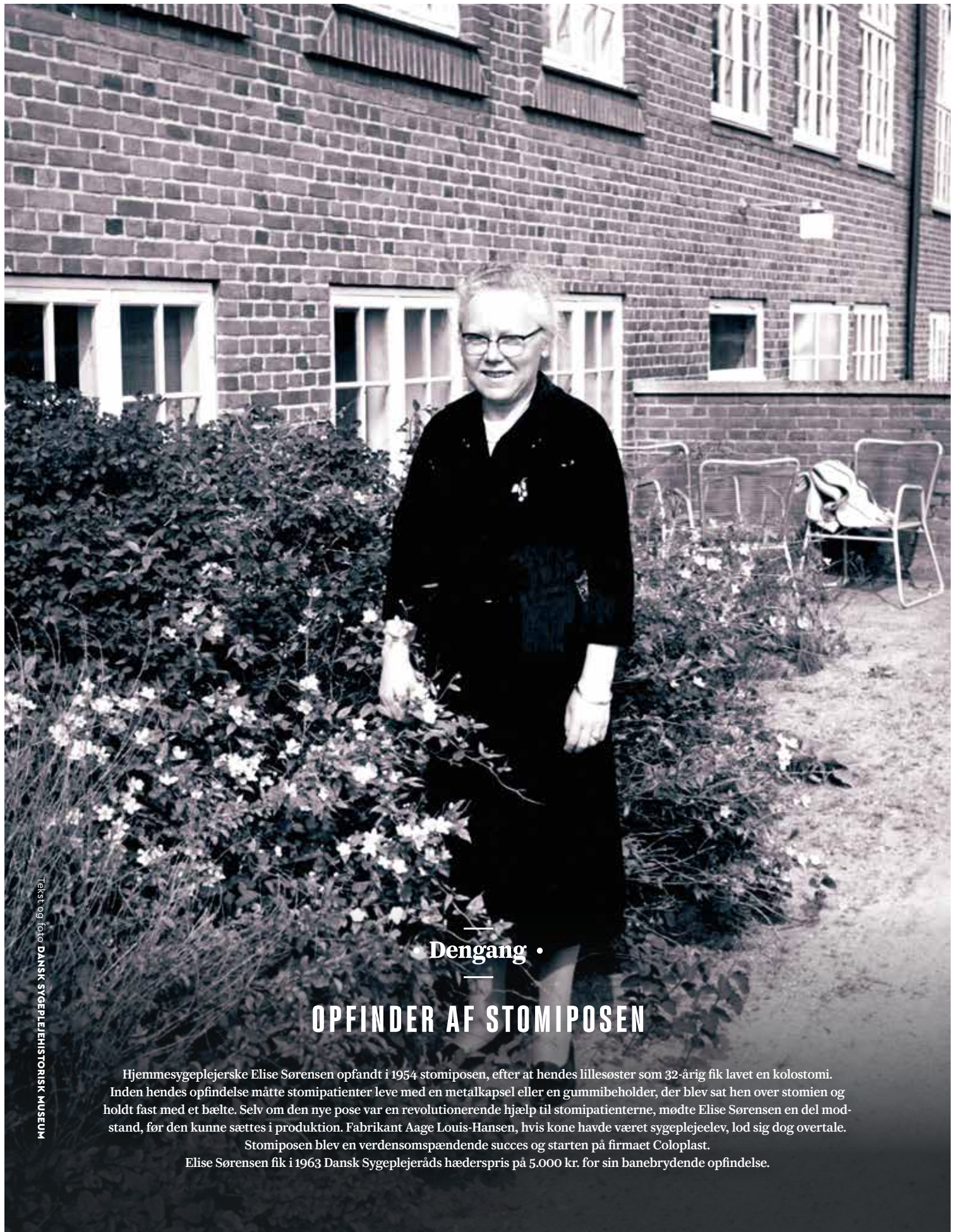
Find din arbejdsglæde

- Vi har spurgt vores vikarer, og svaret er klart.
Hos POWERCARE kan du finde din
arbejdsglæde.

Scan QR koden og læs mere.

**POWER
CARE**

Tekst og foto: DANSK SYGEPLEIEHISTORISK MUSEUM

• Dengang •

OPFINDER AF STOMIPOSEN

Hjemmesygeplejerske Elise Sørensen opfandt i 1954 stomiposen, efter at hendes lillesøster som 32-årig fik lavet en kolostomi. Inden hendes opfindelse måtte stomipatienter leve med en metalkapsel eller en gummibeholder, der blev sat hen over stomien og holdt fast med et bælte. Selv om den nye pose var en revolutionerende hjælp til stomipatienterne, mødte Elise Sørensen en del modstand, før den kunne sættes i produktion. Fabrikant Aage Louis-Hansen, hvis kone havde været sygeplejeelev, lod sig dog overtale.

Stomiposen blev en verdensomspændende succes og starten på firmaet Coloplast. Elise Sørensen fik i 1963 Dansk Sygeplejeråds hæderspris på 5.000 kr. for sin banebrydende opfindelse.

"Jeg er virkelig glad og sætter stor pris på, at vores studerende har skrevet de meget pæne ord om os," sagde klinisk vejleder Tine Sweta Jensen ved prisoverrækkelsen.

Nordjysk afsnit hædres af sygeplejestuderende – igen

Tekst **HELLE LINDBERG EMARATI** · Foto **CARSTEN LORENTZEN**

Januar er lang og mørk, men på Neurologisk Apopleksiafsnit 6Ø på Aalborg Universitetshospital kan de sole sig lidt i hæder.

Afsnittet har nemlig vundet Sygeplejestuderendes Praktikpris 2022 i Region Nordjylland. Det er anden gang på blot tre år, at de vinder den fornemme pris, som hvert år uddeles af Sygeplejestuderendes Landssammenslutning SLS på vegne af de sygeplejestuderende i Danmark.

De studerende uddeler i hver region prisen til det praktiksted, der har rustet dem allerbedst til deres fremtidige virke som sygeplejersker – og igen var det altså Neurologisk Apopleksiafsnit 6Ø, der løb af med sejren i det nordjyske.

"Vi er helt utroligt glade og stolte over at få prisen igen. Det betyder rigtig meget for os. Ikke kun for vores lille team af vejledere, men også for resten af afsnittet," siger Tine Sweta Jensen, der er klinisk

vejleder på afsnittet sammen med kollegaerne Annemette Lybech Jørgensen og Mads Welander.

Afdeling løfter studerende i flok

Det er netop en holdindsats, der er opskriften på succesen, fortæller Tine Sweta Jensen.

"Det er vigtigt for os, at de studerende bliver favnet af alle på afsnittet, både vejlederne, de andre sygeplejersker og resten af personalegruppen. Vi arbejder alle sammen for at skabe et læringsmiljø, hvor de sygeplejestuderende kan føle sig helt trygge, mens de tager ansvar for deres egen læring," siger hun.

Det tværfaglige samarbejde og det store fokus på trivsel betyder, at der på 6Ø gives tid og plads til at inddrage de studerende i det meste – også når der er rigtig travlt, eller når arbejdet som sygeplejerske bliver svært.

"Vi er generelt gode til at se lærings-

muligheder i alt, også i de komplekse eller sårbare situationer. Selv når vi ikke er så mange på arbejde eller ligger vandret, er vi alligevel dygtige til at få de studerende med," siger Tine Sweta Jensen.

Glad for tre vejledere

Beskrivelsen af, hvad der gør Neurologisk Apopleksiafsnit 6Ø til et prisvindende praktiksted, vækker genklang hos sygeplejestuderende Anne Rønne Pedersen.

Hun var i praktik på afsnittet i ni uger på 2. semester. Oplevelsen var så god, at hun bagefter indstillede dem til praktikprisen hos SLS.

"Det var en megafed praktik. Jeg var virkelig glad for at have flere vejledere, som var så gode til at inddrage os studerende på hver deres måde. Det var også utroligt dejligt at mærke, hvordan hele personalegruppen gjorde en indsats for at få os med i læringen," siger Anne Rønne Pedersen.

SYGGEPLEJESTUDERENDES PRAKTIKPRIS VINDERE 2022

Region Sjælland

Region Midtjylland

Foto CARSTEN LORENZEN

Region Nordjylland

Region Hovedstaden

Region Syddanmark

Nominerede til praktikprisen i de fem regioner.
Vinderne er fremhævet.

Region Hovedstaden

- AMH Akutklinikken MED, Amager Hospital
- Perioperativt afsnit, Bispebjerg Hospital
- Afd. Z, Intensiv Afsnit, Bispebjerg Hospital

Region Sjælland

- Gynækologisk Ambulatorium, Slagelse Sygehus
- Hæmatologisk afdeling, afsnit L, SUH Roskilde
- Øre-, Næse-, Hals- og Kæbekirurgisk Afdeling, Sengeafsnit E1, SUH Køge

Region Nordjylland

- Neurologisk Apopleksiafsnittet 6Ø, Aalborg Universitetshospital Syd
- Akut og rehabilitering i Rebild Kommune
- Kardiologisk Sengeafsnit S1, Aalborg Universitetshospital Syd

Region Midtjylland

- Hjemmesygeplejen Ulfborg, Holstebro Kommune
- Akutmodtagelsen, Gødstrup Regionshospital
- Operation og Intensiv, Regionhospitalet Viborg

Region Syddanmark

- Kirurgisk Ambulatorium og Endoskopcenter, OUH Sygehusenheden Nyborg
- Neurologisk sengeafsnit, 10. sal, Odense Sygehus
- FO Øre/næse/halskirurgisk afsnit, OUH afd. Odense

Kendetegn ved det gode praktiksted

Studende anses som kommende kolleger

- Praktikstedets sygeplejersker tager kollektivt ansvar for uddannelsesopgaven og inddrager den studerende i det kollegiale fællesskab.

Tid til løbende vejledning og feedback

- Der bliver prioriteret tid og ressourcer til løbende vejledning og feedback ved at frikøbe klinisk vejleder fra afdelingsnormering og sørge for en passende ratio mellem studerende og vejleder.

Veltillægt forløb og information

- Information og læringsplaner udleveres i god tid inden praktikstart, så den studerende har overblik over forløbet.

Kilde: SLS

Kim får skræddersyet sit praktikforløb

Til daglig er Kim Thavi Albrecht lærer. Ved siden af læser han til sygeplejerske. Det kan han kun, fordi uddannelseskonsulenten på Holbæk Sygehus gerne vil imødekomme studerende, som har behov for et anderledes praktikforløb.

Tekst **MAI RATHJE SKOVGAARD**
Foto **CLAUS BECH**

Under coronaepidemien arbejdede den 44-årige folkeskolelærer Kim Thavi Albrecht hjemme. Her sad han i stuen og underviste eleverne på de ældste klassetrin foran sin computerskærm. Hjemmeundervisningen gjorde, at Kim Thavi Albrecht havde mere fritid. Rigeligt med tid mente hans kone, som var sygeplejerskestuderende og i praktik på Holbæk Sygehus.

Derfor foreslog hun ham at søge en af hospitalets netop opslåede stillinger som ”runner”. Og det ville Kim Thavi Albrecht gerne.

Som runner hjalp han hospitalets personale med forskellige praktiske opgaver. Tømte skraldespande, hentede lagener og andre ting og sørgede generelt for, at sygeplejerskerne havde bedre tid til coronapatienterne. Men han fandt også ud af, at det var kontakten med patienterne, han særligt godt kunne lide, og det gjorde, at interessen for sygeplejefaget voksede for alvor.

Efter et stykke tid begyndte Kim Thavi Albrechts hospitalskolleger at spørge, om han ikke havde lyst til at uddanne sig til sygeplejerske. Hans første tanke var, at ”det kan ikke lade sig gøre”. Han var for gammel, glad for sit lærerjob og i øvrigt heller ikke i en situation, hvor økonomien

kunne holde til, at han pludselig skulle på SU i flere år. Alligevel satte opfordringen sig i baghovedet.

”

Jeg har taget meget sygeplejefagligt med mig over i min undervisning

KIM THAVI ALBRECHT,
sygeplejerskestuderende

Livslang læring

Randi Warming Lilleskov er ansvarlig klinisk underviser for de sygeplejestuderende på ortopædkirurgisk afsnit på Holbæk Sygehus. Der er mange studerende på afdelingen. 19 i alt, når man tæller ambulanceførere og SOSU-assistenten med. Så afdelingen er vant til at have med studerende at gøre. Og vant til at tænke anderledes.

”Jeg tror, at det var derfor, at vores afdeling netop blev spurgt, om vi ville tage imod Kim,” fortæller Rikke Warming Lilleskov.

I januar 2022 valgte han nemlig at trodse sin umiddelbare skepsis og søge ind på sygeplejerskeuddannelsen.

”Nu er jeg jo lærer, og kan godt lide begrebet ”livslang læring”. Jeg fik god opbakning fra min kone, og så tænkte jeg: Nu prøver vi, og så ser vi, hvor langt vi kan komme, for let bliver det ikke,” fortæller han.

Skæve tidspunkter

Både på første og andet semester var han i praktik på Holbæk Sygehus. Det var vigtigt for Kim Thavi Albrecht, at han kunne beholde sit lærerjob, samtidig med at han studerede. Den teoretiske del af sygeplejestudiet kan tages som e-læringsforløb, så det kunne han finde tiden til om aftenen og i weekenderne.

Det var mere praktikforløbet, som typisk ligger i dagtimerne mellem 8 og 16, han var bekymret for, for her skulle han jo undervise sine elever. Så allerede inden han søgte ind på sygeplejerskeuddannelsen, snakkede han med Holbæk Sygehus om muligheden for et tids-

I Holbæk Sygehus' simulationslaboratorie kan studerende som Kim Thavi Albrecht øve sig. Her ses han med klinisk vejleder Randi Warming Lilleskov.

mæssigt anderledes struktureret praktikforløb hos dem.

”De kendte mig, og hvis jeg kunne starte i praktik der, så ville de gerne hjælpe mig med, at få det til at gå op,” fortæller Kim Thavi Albrecht, der primært har haft sine vagter om aftenen og i weekenderne. Noget andet, der er anderledes ved Kim Thavi Albrechts praktikforløb, er, at de 300 praktiktimer er fordelt på 21 uger i stedet for 10.

Det har da også været udfordrende at have en studerende som Kim Thavi Albrecht, fortæller Randi Warming Lilleskov. Bl.a. fordi hun selv kun har vagter i dagtimerne.

”Det har vi prøvet at løse ved at maile meget sammen, og så har Kim været med mig på mine weekendvagter, hvor vi så har fået opdateret hinanden. Resten af personalegruppen har også været meget involveret i, at vi har en lidt anderledes opgave lige nu, og det har de været med til at tage på sig,” fortæller hun.

Fordele ved at være begge dele

Heidi Lemb er uddannelseskonsulent på Holbæk Sygehus. Hun mener, at det, at være fleksibel over for de studerende, kan være en medspiller i forhold til at løse problemerne med manglen på sygeplejersker.

”Det kan være en del af løsningen, at vi bliver bedre til at være åbne over for en anden type studerende. F.eks. sådan en som Kim, der egentlig aldrig havde tænkt, at han

skulle studere igen. Ham vil vi da gerne prøve at hapse,” fortæller hun.

Kim Thavi Albrecht er stadig glad for at være folkeskolelærer. Og han kan sagtens se fordelene ved at være begge dele:

”Jeg har taget meget sygeplejefagligt med mig over i min undervisning. Bl.a. i naturfagene. Der er en masse, jeg kan bruge i f.eks. fysiologi og anatomi. Viden om sundhedsvæsenet, kan jeg bruge i samfundsfag. Og så tager jeg også viden med mig fra undervisningslokalet til sygeplejen. F.eks. er det en fordel at være

historie- og samfundsfaglærer, når jeg taler med lidt ældre patienter.”

Han er glad for at være på Holbæk Sygehus, som ligger i nærheden af hvor han bor, og kan sagtens forestille sig at have en sygeplejerskestilling som bijob der.

”Om fordelingen som lærer og sygeplejerske skal være 50/50, eller i perioder mest det ene eller det andet, det ved jeg ikke endnu. Men der er tid endnu, for jeg går kun på 2. semester, så det finder jeg nok ud af hen ad vejen,” fortæller han. ●

Udstilling hylder krigs- sygeplejerskers indsats

Valborg Hjorth og andre danske sygeplejersker rejste udenlands for at gøre tjeneste under 1. verdenskrigs rædsler. En ny mini-udstilling på Dansk Sygeplejehistorisk Museum fortæller historien.

Tekst **MARIA KLIT**

I 1915 forlod den 31-årige sygeplejerske Valborg Hjorth Danmark for at gøre tjeneste rundt omkring i Europa under 1. verdenskrig. Hendes historie bliver fortalt i en ny udstilling på Dansk Sygeplejehistorisk Museum, der kan opleves fra 1. februar 2023.

Fra arkiverne ved vi, at Valborg var én af i hvert fald 110 danske sygeplejersker, der rejste til bl.a. Polen, Frankrig og Belgien. Her gjorde de tjeneste på feltlazaretter og blev øjenvidner til krigens rædsler.

Privat nødhjælp

Fordi Danmark erklærede sig neutral, kunne der ikke sendes officiel nødhjælp. I stedet oprettede privatpersoner selskaber til formålet.

Valborg Hjorth tog f.eks. til Belgien med 'Dansk Hjælpe-Ambulance Komité', der blev stiftet af professor Eilert Tscherning – eksmand til den daværende formand for Dansk Sygeplejeråd, Henny Tscherning.

Selskabet sendte under hele krigen læ-

ger og sygeplejersker ud i det krigsramte Europa for at arbejde på lazaretter eller oprette nye.

Rejste af egen fri vilje

De danske sygeplejersker blev ikke pålagt at tage i krig. De drog afsted af egen fri vilje og med et stort ønske om at gøre sig nyttige, hvor det virkelig gjaldt, fortæller sygeplejefaglig konsulent fra Dansk Sygeplejehistorisk Museum, Heidi Stentoft:

"De måtte søge orlov for at rejse. Nogle af dem, der ikke fik den bevilliget, sagde deres job op for at kunne tage afsted. De ville bare være med, hvor det hele skete."

Valborg Hjorth kom senere til at opleve krigen fra både Øst- og Vestfronten. Hun vendte først hjem til Danmark ved krigens afslutning i 1918, men undervejs beskrev hun sine oplevelser i breve, hun sendte hjem til familien.

"Gangen var til stadighed fyldt med sårede på bårerne – nogle døende, andre

sejlende i blod, stønnende og råbende på vand og morfin. Portørerne løb rundt bærende på arme og ben, der efterhånden blev amputeret. Hvor synes man krig er meningsløs og forfærdelig," skrev hun bl.a. om feltlazaretten i La Panne, Belgien.

Valborgs bog

Senere samlede hun brevene til et manuskript, der af uvisse årsager aldrig blev udgivet. Valborg Hjorth døde i 1970, men nu har historiker Jacob Seerup bearbejdet materialet, og i november 2022 udkom bogen 'Valborg Hjorth – Sygeplejerske ved Øst- og Vestfronten'.

På udstillingen kan man se flere af Valborg Hjorths ejendele. Du kan også købe Jacob Serups bog, blive klogere på sygepleje under 1. verdenskrig og Valborg Hjorths historie.

Læs boganmeldelsen side 46

1

Hvis du opfinder noget, kan dit ansættelsessted kræve rettighederne overdraget

- A.** Hvis opfindelsen er rigtig god
- B.** Hvis opfindelsen er sket som et led i dit ansættelsesforhold
- C.** Hvis opfindelsen vurderes at have høj kommerciel værdi

2

Hvis du opfinder noget som et led i dit ansættelsesforhold, har du pligt til at melde det til din arbejdsgiver

- A.** Med det samme
- B.** Senest to måneder efter
- C.** Senest fire måneder efter

3

Hvis du opfinder noget som et led i dit arbejde, kan arbejdsgiveren kræve rettighederne overdraget

- A.** Hvis du glemmer at meddele opfindelsen til din arbejdsgiver
- B.** Hvis opfindelsen kan patenteres eller registreres som brugsmødel
- C.** Hvis opfindelsen vurderes at have høj kommerciel værdi

4

Når arbejdsgiveren har fået besked om din opfindelse, skal de meddele, om de kræver rettighederne overdraget

- A.** Senest to måneder efter
- B.** Senest fire måneder efter
- C.** Senest seks måneder efter

HVAD SIGER LOVEN OM OPFINDELSERI DET OFFENTLIGE?

Tekst **MAJ SIERCKE**

Tag testen og vær beredt, når idéen melder sig.

Kilder: www.retsinfo.dk

5

Hvis rettighederne til din opfindelse overdrages, har arbejdsgiveren pligt til

- A.** At sørge for, at viden om opfindelsen udbredes til offentligheden
- B.** At sørge for, at rettighederne bliver erhvervsmæssigt nyttiggjort
- C.** At sørge for, at opfindelsen er til gavn for opfinderens arbejdsplads

6

Hvis arbejdsgiverne får overdraget rettighederne til din opfindelse, har du krav på et rimeligt vederlag

- A.** Hvis opfindelsen patenteres
- B.** Hvis et eksternt firma viser interesse for opfindelsen
- C.** Hvis opfindelsen udnyttes erhvervsmæssigt

7

Hvis du efter aftale med institutionen får rettighederne til opfindelsen

- A.** Har institutionen krav på et rimeligt vederlag
- B.** Får du selv al den fortjeneste, opfindelsen måtte generere
- C.** Har du pligt til aktivt at nyttiggøre opfindelsen

8

Loven om opfindelser ved offentlige forskningsinstitutioner trådte i kraft

- A.** 1. juli 1976
- B.** 1. juli 1987
- C.** 1. juli 1999

Her må børn og unge have det, som de har det

Flere regioner finansierer, at sygeplejersker bruger en dag om ugen i headspace, et gratis og anonymt samtaletilbud til børn og unge. En af dem er Bente Bjørnskov. Hun er både med til at forebygge, at mindre trivelsproblemer udvikler sig til behandlingskrævende sygdom samt hjælpe de unge, der har behov for det, videre til et psykiatrisk behandlingstilbud.

Tekst ANNE WITTHØFFT · Foto MICHAEL PRINTZLAU

Det gratis og anonyme rådgivningstilbud for børn og unge mellem 12-25 år er indrettet hjemligt uden at være anmassende personligt. Nogen har tænkt over, hvordan her skal se ud. Tilført enkelte loppefund hist og pist. En amagerhylde med en rosakvartsten, en sukkulent og et timeglas. En standerlampe med stofskærm. Et gammelt geografikort. Der er store, bløde løse, tæpper på gulvene under stolene i samtalerummene. På døren ind til kontoret har nogen klippet en sky af hvidt papir og skrevet: ”Kom bare ind – vi ser kun travle ud”.

”Man behøver ikke have et klart defineret problem for at komme her. Man kan godt bare komme og synes, at man har det svært,” fortæller sygeplejerske Bente Bjørnskov.

Det står i kontrast til det, hun er vant til fra sit daglige arbejde i børne- og ungespsykiatrien, hvor proble-

Sygeplejerske fra psykiatrien **Bente Bjørnskov** er en af de få lønnede medarbejdere i headspace. Kernen i rådgivningstilbuddet er nemlig frivillige unge, der efter at være blevet oplært i arbejdsmetoder, værdier og samtaleteknikker, har samtaler med de unge, der opsøger rådgivningen.

Fremskudte psykiatrimedarbejdere

Ifølge en undersøgelse fra headspace, brobygger de headspace-centre, som har en fremskudt medarbejder fra psykiatrien, i højere grad til psykiatrien end de centre, der ikke har en fremskudt medarbejder.

Ifølge headspace gør fremskudte psykiatrimedarbejdere det på følgende måde:

- bidrager til tidlig opsporing af unge, så færre unge bliver overset.
- skaber bedre brobygning via egen læge, så færre unge bliver tabt i overgangen mellem civilsamfund og behandlingspsykiatri.
- afstigmatiserer psykiatrien, så flere unge tør søge hjælp.
- agerer gatekeepere, så kolleger i psykiatrien aflastes.
- skaber brobygning fra psykiatrien til headspace, så børn og unge får lettere ved at trappe op og ned mellem forskellige indsatser på psykiatriområdet.

merne skal passe ind i de behandlingstilbud, der findes, for at man kan få hjælp.

Hver tirsdag er hun i headspace, hvor hun siden 2014 har haft en ugentlig arbejdsdag som såkaldt ”fremskudt psykiatrimedarbejder” – betalt af regionen.

Udover Bente Bjørnskov er der ansat tre fremskudte medarbejdere fra kommunen, samt to fastansatte, lønnede medarbejdere og en centerchef. Derudover er der en lang række unge frivillige, som er blevet oplært i arbejdsmetoder, værdier og samtaleteknikker og som udgør kernen i organisationen.

Her møder Bente Bjørnskov nogle af de børn og unge, som ikke trives i deres liv. Det er unge, der har det svært i relationerne til familie og venner. Unge, der fortæller om angst, bekymringer, utryghed og tristhed og om, hvordan de har svært ved at håndtere hverdagen. Unge der er bange for at blive syge som deres forældre.

For Bente Bjørnskov har det tydeliggjort, at der også er brug for steder som headspace, hvis SVM-regeringsgrundlaget om at komme den stigende mistrivsel blandt børn og unge til livs, skal indfries.

”Det, som bekymrer mig, er, at der er så mange meget unge mennesker, som føler sig pressede og stressede. De stiller meget høje krav til sig selv. Især de unge piger. De skal være perfekte på alle områder i deres liv. Have en perfekt krop. Træne. Være gode veninder. Og gode døtre,” siger Bente Bjørnskov.

”For nylig havde jeg en samtale med en pige i 8. klasse, der ikke syntes, at hun klarede sig særlig godt i folkeskolen. Hun fik 12 i alle fag undtagen et, hvor hun fik 7. Hun var bekymret for, om hun så kunne blive til noget, og om hun kunne komme ind på en uddannelse.”

Fanger ting i opløbet

En af løsningerne er ifølge både Bente Bjørnskov og Lene Granhøj, der er chefsygeplejerske i Børne og Ungdomspsykiatrien i Odense, flere tværsektorielle samarbejder og tilbud, som de fremskudte medarbejdere i headspace. Det betaler sig både menneskeligt og samfundsøkonomisk.

”Der er et stort behov for hjælp til børn og unge. Vi synes, at bl.a. headspace er en rigtig god sparringspartner for unge, der endnu ikke har fået det så dårligt, at de skal have et tilbud i psykiatrien,” siger Lene Granhøj.

Ifølge Lene Granhøj gør den fremskudte psykiatrimedarbejder, at flere ting bliver fanget i opløbet. Nogle unge kan hjælpes tilstrækkeligt med samtalerne i headspace, andre får hjælp til at komme til lægen og blive henvist videre til psykiatrien.

Med sin faglighed fra psykiatrien kan Bente Bjørnskov vurdere, om den unge kvalificerer sig til i et tilbud i psykiatrien. Hun skønner, at cirka 5 pct. af dem, hun taler med, har brug for et tilbud i psykiatrien.

”Jeg har et godt billede af, hvor dårligt man skal have det og på hvilken måde, man skal have det dårligt, for at man kan få et specialiseret psykiatrisk tilbud,” siger Bente Bjørnskov.

Nogle af de unge, der opsøger headspace og som har brug for et behandlingstilbud, har allerede har været hos egen læge, men er ikke blevet henvist videre.

”Dem hjælper jeg f.eks. med at skrive en liste over, hvad de skal sige til lægen. Jeg bruger nogle af de fagudtryk, som jeg ved, kan åbne nogle døre. Jeg har aldrig oplevet en praktiserende læge, der ikke henviser videre til psykiatrien, hvis den unge kommer med en seddel fra mig.”

I de tilfælde, hvor de unges problemer er så tunge, at det virker meget forstyrrende på hverdagslivet, træder den fremskudte medarbejder fra psykiatrien **Bente Bjørnskov** til.

Headspace

I 1993 mistede tidligere tidligere statsminister Poul Nyrup Rasmussen (S) sin 24-årige datter, Signe. Hun havde skizofreni og tog sit eget liv. Datterens død blev en drivkræft for Poul Nyrup Rasmussens ønske om at hjælpe andre unge med psykisk sårbarhed.

Han har bl.a. været med til at etablere af rådgivningstilbuddet headspace, som oprindelig er et australsk koncept. De første seks danske centre åbnede i 2013. Headspace er:

- et rådgivningstilbud for unge mellem 12 og 25 år.
- er gratis og uforpligtende.
- man kan være anonym, hvis man ønsker det.
- har 28 centre landet over og rådgiver mere end 8.400 unikke unge årligt.

Andre unge har været til den afklarende samtale i psykiatrien, men har ikke fået et tilbud, fordi de ikke har turdet fortælle, hvordan de egentlig har det.

”Hvis jeg vurderer, at de har brug for et psykiatrisk behandlingstilbud, hjælper jeg dem med at få en ny afklarende samtale og med, hvad der er vigtigt at få sagt til samtalen.”

Ubehag eller angst

Mens nogle skal hjælpes ind i psykiatrien, kan andre undgå psykiatrien ved at have samtaler i headspace og f.eks. få hjælp til vejtrækningsøvelser eller til, hvordan man flytter fokus væk fra bekymrings-tanker.

”Vi ser flere unge i headspace, der bruger ordet angst. Og det er faktisk de færreste af dem, der har angst i den forstand, at de har brug for psykiatrisk behandling. For mange er det mere angst som et normalt fænomen i form af ubehagelige følelser eller svære tanker, f.eks. omkring, hvad andre tænker om én,” siger Bente Bjørnskov.

”Vi taler med de unge om, hvor vigtigt det er at blive ved med at gøre de ting, selvom det er ubehageligt, for ellers kan det, der måske er et ubehag, med tiden udvikle sig til behandlingskrævende angst. Måske begynder man med ikke at ville fremlægge i klassen, fordi det er ubehageligt, så vil man heller ikke være med i gruppearbejde og så bliver det måske til skolevægring, og så hører man pludselig til i psykiatrien, fordi angsten kommer til at styre og forhindre én i at leve sit liv.”

Bente Bjørnskov fortæller, at det at møde og tale med en af de frivillige, som typisk er lidt ældre unge, kan hjælpe til at

få normaliseret og almengjort de tanker og følelser, man har, som at få sommerfugle i maven og blive tør i munden, når man skal fremlægge foran klassen.

Forebygger alvorlig mistrivsel

Efter otte år i headspace er Bente Bjørnskov overbevist om, at de fremskudte medarbejdere gør en væsentlig forskel.

”Det er mit indtryk, at der er mange unge, der får vendt en udvikling ved, at de kommer her og får hjælp, inden de bliver så syge, at det kræver en specialiseret børn og unge psykiatrisk indsats,” siger hun.

”Her i headspace er der ingen grænser for, hvad den unge kan bede om og få hjælp til eller for, hvor mange gange, man må komme her, som der jo ellers er i langt de fleste systemer,” siger hun og understreger:

”Man kan ikke have det for godt eller for skidt. Man må have det, som man har det. Det tror jeg er ret afgørende for de unge, der kommer her.” ●

Kandidatuddannelse i sygepleje

Med en Kandidatuddannelse i Sygepleje får du en videnskabelig overbygning på din grunduddannelse som sygeplejerske eller professionsbachelor i sygepleje.

Vi udbyder linjerne Nursing Science og Advanced Practice Nursing (APN), der begge skærper din faglige profil og ruster dig til specialiserede opgaver – fx inden for uddannelse, det nære sundhedsvæsen, klinisk praksis, ledelse og forskning.

Uddannelsen varer to år, hvis du er fuldtidsstuderende og fire år, hvis du kombinerer dine studier med mindst 25 timers arbejde pr. uge (erhvervs kandidatuddannelse).

Ansøgningsfrist: 1. marts 2023

Studiestart: 1. september 2023

Læs mere om kandidatuddannelse i sygepleje og om optagelse på:

ruc.dk/kandidat/sygepleje

Sundhedsforskning er et strategisk område på Roskilde Universitet. Institutterne samarbejder med regioner, sygehuse, kommuner, klinikker og andre aktører, og forskningsmiljøet har sit eget ph.d.-program. Blandt de nyeste initiativer er grundforskningscenteret Pandemix, der ledes af professor Lone Simonsen.

Åbent Hus:

Den 9. februar 2023
kl. 13.00-18.00 på
Roskilde Universitet

Studiestart
1. september
2023

Fantastisk fortælling om krigssygeplejerske

Læseren føres åndeløst gennem faglige udfordringer og svære menneskelige lidelser, fra usle rejser i blodig uniform til overdådige fester og mødet med konger og dronninger i sygeplejersken Valborg Sofie Hjorths (1884-1970) erindringer. Den særdeles læseværdige bog er skabt af kulturhistoriker Jacob Seerup, som har været i Dansk Sygeplejehistorisk Museums arkiv.

Den historiske kontekst er flot fortalt gennem introduktioner af de enkelte kapitler, hvorefter Valborgs fortælling taler for sig selv kun suppleret af relevante fodnoter og en rigdom af fotografier.

Bogen dækker den periode på knap 10 år, hvor Valborg var udsendt som krigssygeplejerske under 1. Verdenskrig ved såvel Øst- som Vestfronten. Hun var som flere af sine samtidige mere rejselysten end giftelysten, så efter afsluttet uddannelse på Næstved sygehus i 1911 ville hun ud at se verden. Hun tog ansættelse på en privat klinik i Bruxelles.

Klinikkens ejer var professor Antoine Depage (1862-1925). Han tog Valborg under sine vinger, for hun var en dygtig operationssygeplejerske.

“Vi lærer så ufattelig meget om praktisk sygepleje under ubeskriveligt svære betingelser.”

I 1912 brød Balkankrigen ud og Depage bad hende om at tage med sig til et belgisk Røde Kors-lazaret i Konstantinopel. Derfra fortæller Valborg kapitel efter kapitel, hvordan den ene opgave som krigssygeplejerske fulgte den anden.

1. Verdenskrig brød ud i 1914, og i 1915 tog hun til Vestfronten og senere samme år gik turen

Jacob Seerup

**VALBORG HJORTH
- Sygeplejerske ved Øst- og
Vestfronten**

Hakon Holm Publishing 2022
216 sider - 275 kr.
(DSR-medlemmer kan få rabat på
25 pct.)

til Rusland gennem Dansk Røde kors. Hun vendte tilbage til Danmark i 1916, og fra 1917 nød de godt af hendes erfaringer i krigsfangelejrene i Hald ved Viborg og Horserød i Nordsjælland.

Arbejdet i fangelejrene indebar bl.a. farlige rejser med udveksling af fanger. I 1917 var hun på en sådan rejse til Dvinsk (Letland) og blev på hjemrejsen ramt af den spanske syge. Hun var mildt ramt og kunne derfor yde en stor indsats, da epidemien ramte.

Valborg holdt kun få pauser mellem sine rejseeventyr, men i 1920 vendte hun hjem til sin fødeø Bornholm, hvor hun frem til pensionsalderen var ansat på et tuberkulosesanatorium.

Valborg skrev sine erindringer til en kollega, der lå alvorligt syg efter 1. Verdenskrig.

Så vi går fra det ene eventyr til andet og lærer så ufattelig meget om praktisk sygepleje under ubeskriveligt svære betingelser, menneskelig lidelse, der skal forvaltes professionelt og empatisk, og et sygeplejefag, der prøver at få fodfæste.

Valborg demonstrerer i sin fortælling en evne til at være fordomsfri og rummelig i skiftende kulturer, en skarp iagttagelsessevne for kvindens position i datiden og en stor evne til at løse faglige problemstillinger. Dertil kommer, at hun er en guddommelig formidler.

*Susanne Malchau Dietz,
sygeplejehistoriker, ph.d.*

Hvad tænker skilsmissebørn?

Emilie Stein Thorsen
GENERATION 7/7
Gyldendal 2022
208 sider – 229,95 kr.

”Min lillebror og jeg skulle holde jul hos vores fars familie. Vores mor havde købt gaverne fra os, fordi vi var små. Og imens hele familien kiggede, pakkede vores far sin gave op – det var en bog om børneopdragelse. Resten af aftenen brugte de så på at tale om, hvor stor en idiot min mor var.”

Bogen er et rørende vidnesbyrd fra 25 børn og unge, som fortæller om deres oplevelser som skilsmissebørn. Bogen er et vedkommende og aktuelt nedslag i unge voksnes perspektiver og undgår herved at gøre bogen til et anklageskrift, som børn kan slå deres skilte forældre i hovedet med. Bogen har bl.a. lært mig:

- At når et barn har to hjem, så bliver genstande utroligt symbolske og betydningsfulde. F.eks. ekstranøglen eller hvordan barnets værelse bliver anvendt, når barnet ikke er der.
- Det har stor betydning for børn, om forældrene forbliver venner.
- En del børn trives fint med at have to hjem og to juleaftener.
- Ligesom det gør sig gældende for sprog, uddannelse m.m., tyder forskning også på, at man kan arve skilsmissevaner fra sine forældre (kilde til dette er ikke oplyst i bogen).

Trods emnets tyngde og alvor er der både fortællinger om forældres opblomstring efter skilsmissen og morsomme nedslag.

Anja Kreutzmann, sundhedsplejerske, ansvarshavende redaktør, Fagligt Selskab for Sundhedsplejersker

Godt opslagsværk om fagligt samarbejde

Ditte Høgsgaard (red.)
FAGLIGT SAMARBEJDE I SUNDHEDSEKTOREN.
Grundbog i sygepleje
FADL's Forlag 2022
262 sider – 349,95 kr.

Særdels velskrevet bog med høj faglighed giver en dybdegående indføring i samarbejdsstrukturen i det danske sundhedsvæsen. Vigtige emner, perspektiver og etiske dilemmaer kombineres med viden, der kan fremme godt fagligt samarbejde. Lærebogen er målrettet sygeplejestuderende og andre med interesse i samarbejdets vilkår og betingelser.

Bogen kan stærkt anbefales som et opslagsværk, da viden er tætpakket, temaerne er overskueligt opdelt, og der ofte er sammenfatninger efter endt afsnit.

At skulle læse bogen fra ende til anden synes dog at være en uoverskuelig opgave. Der er fokus på viden, og selvom der er mange nye og vigtige ting at lære, brænder tingene sig desværre ikke rigtig fast i hukommelsen, da informationerne står i kø linje for linje, hvormed der ikke er efterladt mange pauser med mulighed for refleksion og praksis-kontekstualisering. De adskillige forfattere gør læsevenligheden vekslende, ligesom brugen af refleksions spørgsmål og sammenfatninger ikke er konsekvent.

Kan vi ikke snart gøre op med, at lærebøger skal være søvndyssende, for at de er fagligt aktuelle? At faglitteratur i højere grad kan bruges til både undervisning og underholdning for i højere grad at engagere læseren og skabe huskeværdigt materiale.

Men når det er sagt, er relevansen og fagligheden ej at betvivle.

Kamilla-Emilie Nørgaard Abramsson, sygeplejerske og cand.cur.

De personlige vendepunkter

LENE LAUGE BERRING
Chefsygeplejerske, SD,
cand.cur., ph.d. lektor,
MVU-forskningsleder,
leder af Psykiatrisk
Forskningsenhed,
Region Sjælland.

Tekst **MICHAEL HOLBEK**

HVAD LÆSER DU LIGE NU?

"Per Schultz Jørgensens erindringsbog 'Vendepunkter – Fortællinger fra et liv!'"

HVORDAN HAR DEN INSPIRERET DIG?

"Den handler om de møder og mennesker, der var med til at forme og danne ham som menneske – fra barndommen under besættelsen og indtil få måneder før hans død i slutningen af 2022. Det fik mig til at tænke på mine egne vendepunkter, og bogen mindede mig om, at man skal tage udfordringen op, når der viser sig nye muligheder."

HVILKEN BOG BURDE ALLE SYGEPLEJERSKER LÆSE - OG HVORFOR?

"Jeg vil anbefale to romaner med personlige fortællinger om oplevelser med det psykiatriske system: Tove Ditlevsens 'Ansigerne' og Fine Gråbøls 'Ungeenheden'. Fortællingerne har lært mig, hvor vigtigt det er at vise sine mere personlige sider i mødet med patienterne. De minder mig også om, at den vigtige relation til patienten ikke ændrer sig. Der er nemlig mere end 50 år imellem bøgernes udgivelse. Sygeplejersker kan i disse bøger blive inspireret til at reflektere over, hvilke sygeplejefaglige kompetencer, der er brug for i psykiatrien, både når man møder patienten i en akut livskrise og i et længerevarende forløb."

HVILKEN BOG FIK DU ALDRIG LÆST HELT TIL ENDE?

"Jostein Gaarders 'Sofies Verden', en roman om filosofiens historie. Jeg får bare ikke læst den."

FAGREDAKTØRENS UDVALGTE

Bente Klarlund Pedersen
DIT HELBREDS BEDSTE VEN
 - immunsystemet
 256 sider - 279,95 kr.
 Gyldendal 2023

Jeg er fan af Bente Klarlund. Hendes banebrydende forskning og formidling står lysende klart med sigende udsagn som "Type 2 diabetes er en muskelinaktivitetssygdom". Gennem årtier har hun forsket i danskernes sundhed. Her vender hun tilbage som infektionsmedicinere i en hyldest til immunsystemet. Fra celleniveau til sundhedsråd, som altid er forskningsbaserede. Vejen gennem en mandsdomineret forskningsverden og en ode til immunsystemet: Ja tak til feber, ingen kvikke fix, spise sundt, motionere, sove godt, være glad, se venner, undgå stress, ikke skabe misstemning, ikke nære bekymring, aldrig være ligeglad, lunken, passiv, opgivende, udeltagende og uinteresseret. Måske ikke altid lige nemt. Under alle omstændigheder: Omfavnt dit immunsystem. Ingen panodil-politik her.

Katrine Marie Guldager
BIRGITHE MED TH
 186 sider - 199,95 kr.
 Gyldendal 2023

Rigtig mange kvinder vil kunne identificere sig med den samspilsramte Birgithe i en spot on-fortælling, som er tragikomisk godt fortalt. Birgithe er fyldt op af harme, indignation, ansvar og omsorgsarbejde. Hun er mor til tre, en uhyggeligt dårlig bilist, rasende og

temperamentsfuld over samfundsmaskinens amokløb. Hun har altid skullet holde sammen på familien, og nu da moderen er død, er det derfor Birgithe og ikke hendes psykisk skrøbelige søster, der skal stå for det hele. Hun vil tømme huset og brænde alt af på et bål i haven, men sorgen melder sig, og fortiden banker på. En roman om at være på krigsstien på jobbet, i familien, i supermarkedet og i trafikken, og forsøget på at forsone sig med sorgen, vreden og egen historie.

Hanne Sindbæk
AUGUST OG MARIE
 - dansk videnskabs glemte stjerner
 440 sider - 350 kr.
 Politikens Forlag 2022

Den 12. december 1922 bragte ægteparret August og Marie Krogh insulin til Danmark. To år tidligere havde August Krogh modtaget Nobelprisen, og Marie Krogh var den fjerde kvinde i Danmark med en doktorgrad i medicin. På 100-årsdagen for en af deres store bedrifter udkom bogen om de glemte videnskabsstjerner. August og Maries ægteskab var præget af et forhold, hvor de var hinandens bedste sparringspartnere på alle planer. Historien er derfor både en kærlighedshistorie, men også et stykke danmarkshistorie som endelig bliver fortalt. Hør om den omfattende research til bogen i podcasten. 'Danmarks oversete power couple', Mellem linjerne, Radio4, Ivoox.

Som kaninhullet i Alice i Eventyrland

Ann Charlotte Thorsted,
 Finn Thorbjørn Hansen
AT TÆNKE MED HJERTET.
 En grundbog i eksistentiel
 praksisfænomenologi
 Klim 2022
 378 sider - 249,95 kr.

Som kaninhullet i 'Alice i Eventyrland', hvor Alice bare må ned for at se mere! En sådan nysgerrighed og senere betagelse, dragning og forundring har eksistentiel fænomenologi til ethvert fænomen. Bogen lader fænomenets egen stemme få plads og fylde sammen med evnen til at undres. Med reference til 'Den lille prins', hvor erfaringen af det udsigelige og ubegribelige, men ikke desto mindre stærkt meningsgivende og forundringsvækkende, er et modspil til at tænke med hjernen, det kognitive og bevidstheds-mæssige.

Er det så nyt, at der er væsentlige perspektiviske forskelle mellem fænomenologi og andre videnskabsfilosofiske paradigmer? Nyt er det ikke, men derimod er det nye, at den på en yderst vellykket, velunderbygget og velskrevet facon beskriver komplekse og sammenfattede forhold inden for eksistentiel fænomenologi på en forståelig og imødekommende måde. En praktisk grundbog, der på pædagogisk vis inviterer den nytilkomne ind i den fænomenologiske verden og nogle væsentlige dimensioner i den fænomenologiske tanke og praksis.

Bogen viser, hvordan eksistentiel praksisfænomenologi teoretisk set adskiller sig fra andre kvalitative analysetilgange. Den henvender sig til studerende på universiteter og professionsuddannelser samt til professionelle klinikere, der ønsker indsigt i, hvordan fænomenologien som en særlig tilgang og måde at tænke på kan inspirere både i forskning og praksis.

Det er en fordel at læse bogen fra en ende af, da man som læser derved bliver taget med på en forunderlig (dannelse)rejse, men det vil også være muligt at anvende bogen til oplæg. Bogen opfordrer til, at vi indimellem slipper vores intentionelle og kognitive greb om verden og os selv og giver os hen til det, som øjeblikket kalder på: Der hvor sagen selv fører og leder på vej.

Malene Missel, seniorforsker, klinisk sygeplejespecialist, Lungekirurgi, Rigshospitalet.

Læs om vores
MDR-certificering her

Tag patienten med dig på din smartphone

Ascom Healthcare Platform sikrer overblik, så de rette klinikere får de rette informationer og alarmer på rette tidspunkt.

Ascom Healthcare Platform er smart, digital teknologi udviklet med det formål at indsamle patientkritisk data fra forskellige kliniske systemer samt medicoteknisk udstyr – og at prioritere informationerne, så de bliver tilgængelige for de rette klinikere i en konkret arbejdssituation. Lyder det lige lovlig teknisk?

Så lad os forklare det sådan her: Ascom Healthcare Platform omsætter data i handlinger, så du som kliniker får det fulde overblik over dine patienter. Samtidig smidiggør systemet arbejdsgange, minimerer unødvendige skridt og giver dig færre forstyrrelser – og du skal kun registrere og hente data ét sted. Desuden understøtter platformen mobile arbejdsgange, så du kan have patienten med dig overalt. Stadig en smule for teknisk?

Godt, så lad os prøve igen: Med Ascom Healthcare Platform får du større overblik, som sikrer en tryk patientbehandling og et velkomment pusterum – samtidig med at du bruger dine kompetencer til det du er bedst til. Og det er vel det, det hele handler om?

EFTER 2½ ÅR I DANMARK

IRANSK SYGEPLEJERSKE ER NÆSTEN KLAR TIL AUTORISATION

Hanieh Talebloo er en af de tusindvis af udenlandske sygeplejersker, der hvert år søger autorisation i Danmark. Hun er i en evalueringsansættelse på Gentofte Hospital, og hendes oversygeplejerske håber, at hun bliver på afdelingen.

Tekst **ULLA ABILDTRUP** · Foto **CLAUS BECH**

Sygeplejerske Hanieh Talebloo banker på døren til en af stuerne på Hjertemedicinsk Afdeling på Gentofte Hospital. En af hende patienter skal have en pacemaker senere i dag.

”Har du læst samtykkeerklæringen?” spørger hun og lægger blidt hånden på den ældre kvindes skulder.

”Jeg skulle lige til det,” svarer kvinden og smiler til Hanieh Talebloo.

De to har hurtigt fundet hinanden, selvom der har været enkelte sproglige udfordringer:

”Hanieh er sød og hjælpsom, og vi finder ud af det, når vi ikke lige forstår hinanden med det samme,” siger kvinden.

Hanieh Talebloo er fra Iran, hvor hun har taget en 4-årig uddannelse til sygeplejerske. Derefter arbejdede hun fire år på lungemedicinske, almen kirurgiske og ortopædiske afdelinger i Iran.

I august 2020 kom hun til Danmark, efter at hun havde læst om muligheden for en 3-årig opholdstilladelse for sygeplejersker med en uddannelse, som kunne godkendes af de danske myndigheder.

”Min mand og jeg ville gerne opleve livet i et andet land, og vi søgte hertil, fordi

Danmark er et frit og fredeligt demokrati,” forklarer hun på et formfuldendt dansk.

Jeg vil gerne tage en kardiologisk efteruddannelse.

Hanieh Talebloo

Job i genbrugsbutik for at lære dansk
Hanieh Talebloos uddannelse blev godkendt af Styrelsen for Patientsikkerhed, men det var kun første trin i ansøgningsprocessen for at opnå dansk autorisation. Næste trin handlede om sproget.

”Da jeg kom til Danmark, gik jeg på sprogskole to gange om ugen. Men jeg syntes ikke, det gik hurtigt nok med at lære dansk. Så jeg gik ind i en Røde Kors-

genbrugsbutik og spurgte, om jeg måtte være frivillig,” fortæller Hanieh Talebloo.

Efter et år i genbrugsbutikken var hendes dansk blevet så godt, at hun fik arbejde som social- og sundhedshjælper på et plejehjem i ca. 10 måneder.

I maj 2022 bestod hun sprogprøven PD3, som er afslutning på danskuddannelse 3 i mundtlig og skriftlig dansk samt kommunikation med karaktererne 7, 10, 10. Hermed havde hun passeret trin nummer to i ansøgningsprocessen, hvor karakterkravet lyder på 7, 7, 10. Nu var vejen åben for, at Hanieh Talebloo kunne fortsætte til trin 3, som er en seks måneders evalueringsansættelse.

Rette kompetencer

Da Hjertemedicinsk Afdeling på Gentofte Hospital sidste år slog en ledig stilling som sygeplejerske op, fik afdelingen kun få ansøgninger. En af dem var fra Hanieh Talebloo. Oversygeplejerske Pernille Jensen slår ud med armene:

”Hanieh Talebloo kom på besøg og viste mig alle papirerne fra Styrelsen for Patientsikkerhed om en evalueringsansættelse, og jeg tænkte: ”Hvad er det for

Hjertemedicinsk Afdeling på Gentofte Hospital, har tilbudt iranske Hanieh Talebloo en fastansættelse efter hendes evalueringsansættelse. Hun har fundet iranske og danske venner, hendes mand har også fået job, og de ønsker at blive i Danmark.

Hanieh Talebloo lærte hurtigt og blev utålmodig efter at få mere ansvar.

”Efter tre måneder fik hun lov at passe patienter selvstændigt, men en kollega har stadig det kardiologiske ansvar. Hun er selvfølgelig ikke ekspert, men på niveau med en nyuddannet. Hendes dansk er desuden blevet så godt, at hun bl.a. kan skrive udskrivningsrapporter til kommunen. Vi er så glade for Hanieh, at vi har tilbudt hende en fastansættelse, så snart hun får sin autorisation,” siger Pernille Jensen.

Deltog i oktoberfest

Pernille Jensen tilskriver en del af succesen, at det danske sundhedsvæsen er vant til at integrere elever, studerende og nyuddannede samt tage imod medarbejdere fra mange kulturer. Desuden har det haft betydning, at Hanieh Talebloo inden ansættelsen havde lært om det danske arbejdsmarked i sit job på plejehjemmet og var vant til at møde til tiden, gå i vagter m.m.

Den vigtigste årsag er dog Hanieh Talebloos egen nysgerrighed, stædighed og gå-på-mod, mener Pernille Jensen, der samtidig roser den iranske kvindes indsats for at lære de sociale koder:

”To uger efter hun begyndte, deltog hun i en oktoberfest med afdelingen med øl og udklædning. Hun gik også hurtigt med til personalemøder, hvor diskussionerne går højt hen over bordet. Hun henvender sig til lægerne for at få vejledning og præsenterer nu selv sine patienter ved morgenkonferencer.”

Udover arbejdet på afdelingen har Pernille Jensen sørget for, at Hanieh Talebloo kom på PVK-kursus og Region Hovedstadens introduktionsforløb for nyuddannede sygeplejersker ’Godt på vej i sygeplejen’.

Hanieh Talebloo siger:

”Jeg havde ingen erfaring med hjerteafdelinger fra Iran, men nu vil jeg gerne tage en kardiologisk efteruddannelse, så jeg kan få de samme faglige kompetencer som mine kolleger.” ●

noget?” Jeg kendte slet ikke til evalueringsansættelser, men jeg syntes, det lød spændende, og da afdelingsledelse syntes om idéen, gik vi i gang,” fortæller hun.

Styrelsen for Patientsikkerhed har ikke en opskrift for en evalueringsansættelse, så Pernille Jensen måtte selv finde ud af, hvordan afdelingen ville tilrettelægge Hanieh Talebloos forløb på afdelingen.

”Jeg tænkte meget over, hvordan jeg skulle sikre mig, at hun fik de rette kompetencer, så jeg efter evalueringsansættelsen kunne skrive under på, at hun kan

sin sygepleje ift. danske retningslinjer og standarder,” siger Pernille Jensen.

Mere ansvar efter tre måneder

Hun fik god hjælp af afdelingens kliniske sygeplejespecialister, hvoraf den ene blev Hanieh Talebloos vejleder og fik det overordnede ansvar for evalueringsansættelsen.

De blev enige om et grundlæggende introduktionsprogram for Hanieh Talebloo, som de også anvender til nyuddannede sygeplejersker. Dette betød, at den iransk-uddannede sygeplejerske de første måneder var tilknyttet to sygeplejersker på afdelingen.

DANMARK ER ATTRAKTIV FOR UDENLANDSKE SYGEPLEJERSKER

Antallet af sygeplejersker fra lande uden for EU og Norden, der søger om dansk autorisation, er steget fra under 100 om året til henved 1.000.

Tekst **ULLA ABILDTRUP** · Foto **MICHAEL DROST-HANSEN**

Historier om mangel på sygeplejersker i Danmark er nået til udlandet og særligt til lande uden for EU og Norden. Tidligere søgte 50-100 sygeplejersker fra de såkaldte tredjelande hvert år om dansk autorisation. Men i 2020 år steg tallet til omkring 1.000 og året efter til 1.100. Tallet for 2022 er ikke endeligt, men ventes at blive omkring 700.

”Vi har oplevet en eksplosion i antallet af ansøgninger,” siger Kaj Kramer Molbech Pedersen, der er leder af sektionen for autorisation i Styrelsen for Patientsikkerhed.

Tidligere havde styrelsen kapacitet til at behandle de 50-100 ansøgninger, som styrelsen modtog fra sygeplejersker fra tredjelande hvert år. Men pga. den store stigning fik styrelsen bevilling til at ansætte flere medarbejdere sidste år og i år.

”Der er i finansloven afsat midler til pukkelaflvikling indtil udgangen af 2023. Vi forventer, at alle de ansøgninger, vi

Vi har oplevet en eksplosion i antallet af ansøgninger.

Kaj Kramer Molbech Pedersen,
leder af sektionen for autorisation, Styrelsen
for Patientsikkerhed

havde modtaget pr. 1. december 2021, qua denne bevilling vil være sagsbehandlet hos os inden udgangen af 2023,” forklarer Kaj Kramer Molbech Pedersen. Se boks.

Regeringen vil afsætte yderligere midler i 2023 og 2024 til at nedbringe sags-

puklen for ansøgninger fra sundhedspersonale fra tredjelande. Desuden aftales øget brug af evalueringsansættelser med Danske Regioner, fremgår det af regeeringsgrundlaget.

Grunduddannelse vurderes først

Det er Styrelsen for Patientsikkerhed, der vurderer ansøgningerne, da den har det overordnede tilsyn på sundhedsområdet, som skal være sikkert for patienterne.

Når Styrelsen for Patientsikkerhed får en ansøgning fra en sygeplejerske med en udenlandsk uddannelse, vurderer den først, om uddannelsen i det væsentligste svarer til den danske sygeplejerskeuddannelse.

”I nogle lande svarer sygeplejerskeuddannelsen til den danske, men i andre lande er grunduddannelsen kortere eller indeholder ikke de samme fag som den danske uddannelse. Det kan føre til et afslag, også selvom ansøgeren efterfølgende

→
”Efter bare 14 dage kunne jeg have sagt god for hende,” siger oversygeplejerske Else Trabjerg (t.h.) om filippinske Erica Abarquez, der er ansat som sygeplejerske i en evalueringsansættelse på Regionshospitalet Gødstrup.

har suppleret med videre- og efteruddannelse, fordi det er grunduddannelsen, der sammenlignes med den danske. Vi foretager for hver ansøgning en konkret vurdering,” forklarer Kaj Kramer Molbech Pedersen.

Får en ansøger afslag, er der mulighed for at søge om optagelse på en dansk uddannelse og eventuelt få merit for sin udenlandske uddannelse.

Mange kæmper med sproget

Hvis ansøgeren får godkendt sin uddannelse af styrelsen, har ansøgeren tre år til at klare sprogkravet og gennemføre en evalueringsansættelse, som kvalificerer til dansk autorisation.

”Mange kæmper med det danske sprog og forbedrer sig ved at arbejde som ufraglært. Men nogle opnår aldrig de nødvendige karakterer i dansk for at kunne gennemføre autorisationsprocessen,” siger Kaj Kramer Molbech Pedersen.

terer i dansk for at kunne gennemføre autorisationsprocessen,” siger Kaj Kramer Molbech Pedersen.

Ja eller nej efter ansættelse

De ansøgere, som passerer karakterkravet, skal nu forsøge at finde en evalueringsansættelse på en klinik eller et sygehus i seks måneder. Når det halve år er gået, sender arbejdsgiveren en udtalelse til Styrelsen for Patientsikkerhed, som udsteder autorisation, hvis udtalelsen er positiv, og alle betingelser for autorisation er opfyldt.

Er udtalelsen negativ, vil styrelsen foretage en konkret vurdering ift., om der er grundlag for at tilbyde en ny evalueringsperiode eller give afslag. Får ansøger et afslag, kan ansøgeren eventuelt prøve at søge igen på et senere tidspunkt. ●

ANSØGERE FRA TREDJELANDE VENTER

LANGT FRA ALLE ER DOG ENEDE

1. december 2021 var der en sagspukkel på ca. 1.810 sygeplejersker, der søgte om dansk autorisation fra tredjelande.
 - Ud af dem har kun omkring 660 pr. ultimo januar 2023 fået vurderet deres uddannelse egnet til afprøvning.
 - Ud af de 1.810 sager, er Styrelsen for Patientsikkerhed ikke påbegyndt sagsbehandlingen af ansøgninger fra ca. 550 sygeplejersker.
 - Styrelsen har derudover siden 1. december 2021 og frem til nu modtaget ca. 800 nye ansøgninger fra sygeplejersker.

Kilde: Styrelsen for Patientsikkerhed

VEJEN TIL DANSK AUTORISATION

UDDANNET I DANMARK

- Langt de fleste opnår autorisation ved at tage en dansk sygeplejerskeuddannelse – evt. med enkelte forløb i udlandet, som de kan få merit for. Antallet af ansøgere om dansk autorisation i denne gruppe ligger på 2.500-2.700 om året.

UDDANNET I EU OG NORDEN

- Styrelsen for Patientsikkerhed (STPS) udsteder næstflest autorisationer til ansøgere, der har taget deres uddannelse i EU, Norden, Liechtenstein eller Schweiz. Omkring 100 sygeplejersker fra denne gruppe får dansk autorisation hvert år. En aftale mellem landene betyder, at de danske myndigheder som udgangspunkt anerkender de udenlandske uddannelser og ikke stiller krav om dansk kundskaber. For denne gruppe skal arbejdsgiver sikre, at sundhedspersonen har de nødvendige sprogkompetencer.

Hvis en sygeplejerske har en uddannelse af ældre dato og ikke omfattes af reglerne for automatisk anerkendelse, skal STPS foretage en konkret vurdering af ansøgningen, og hvis uddannelsen i det væsentligste ikke svarer til den danske, skal ansøger tilbydes udligningsforanstaltninger. F.eks. et kursus i medicinbehandling.

UDDANNET I TREDJELANDE

- Den tredje gruppe, som i antal ansøgninger er steget fra under 100 til henved 1.000 om året, er sygeplejersker fra tredjelande (lande uden for EU, Norden, Schweiz og Liechtenstein). De skal i på tre år gennemgå en ansøgningsproces i tre trin:
 1. Først skal de søge om dansk autorisation og sende dokumentation for deres uddannelse og er-

hvervs erfaring. Hvis uddannelsen er under seks år gammel, beder styrelsen ikke om dokumentation for erhvervs erfaring. STPS vurderer med hjælp fra Københavns Professionshøjskole, om ansøgerens uddannelse svarer til en dansk sygeplejerskeuddannelse.

2. Hvis svaret er positivt, kan sygeplejersken gå videre til trin 2: Sprogkravet (fastsat af EU). Sygeplejersker fra tredjelande skal kunne begå sig på dansk og bestå tre prøver: Læseforståelse, skriftlig fremstilling og mundtlig kommunikation. De skal mindst have karakteren 10 i mundtlig kommunikation og 7 i læseforståelse og skriftlig fremstilling.
3. Det tredje trin er en seks måneders evalueringsansættelse på fuld tid på klinik eller sygehus. Hvis ansøgeren får en positiv vurdering af både sine sproglige kvalifikationer og sine faglige kompetencer, får vedkommende en varig dansk autorisation som sygeplejerske.

AFSLAG OG PRIORITERING

- Hvis klinikken eller sygehuset indsender en negativ udtalelse og ikke mener, at ansøgeren kan forbedre sine kompetencer, kan STPS enten foreslå en ny evalueringsansættelsesperiode eller give afslag.
- STPS prioriterer sagsbehandlingen af ansøgere med dansk CPR-nummer og bopæl i landet. Det gør ingen forskel for sagsbehandlingstiden hos styrelsen, om sygeplejersken allerede har en arbejdsgiver, som er interesseret i at tilbyde en ansættelse.

Kilde: Styrelsen for Patientsikkerhed

ANSØGNING

Ansøger indsender ansøgning inklusiv den nødvendige dokumentation

VURDERING

Vurdering:

- Er udenlandsk uddannelse egnet til afprøvning?
- Har ansøger tidligere arbejdet som sygeplejerske?

SPROGPRØVE

Sprogprøve (prøve i dansk 3)

EVALUERINGS-ANSÆTTELSE

Evalueringsansættelse på seks måneder

GODKENDELSE ELLER AFSLAG

Meddelelse af dansk autorisation

MIN STØRSTE BEKYMRING ER SPROGET

Sengeafsnit for nyresygdomme på Regionshospitalet Gødstrup har blandede erfaringer med sygeplejersker uddannet i udlandet i evalueringsansættelse, men tager gerne flere ind.

Tekst **ULLA ABILDTRUP**
Foto **MICHAEL DROST-HANSEN**

Oversygeplejerske Else Trabjerg har haft flere sygeplejersker med en udenlandsk uddannelse i evalueringsansættelse på sengeafsnittet for nyresygdomme på Regionshospitalet Gødstrup.

”Lige nu har vi Erica Abarquez fra Filipinerne. Hun er halvvejs i den seks måneder lange evalueringsansættelse, men efter bare 14 dage kunne jeg have sagt god for hende over for Styrelsen for Patientsikkerhed,” siger Else Trabjerg.

Erica Abarquez er med oversygeplejerskens ord en solstrålehistorie.

”Allerede da jeg talte med hende i telefon inden ansættelsen, kunne jeg høre, at hendes dansk var godt. Sproget er en af mine største bekymringer, når vi skal have en sygeplejerske i evalueringsansættelse,” forklarer hun.

Kulturen er en anden bekymring.

”Plejedelen af arbejdet er nogenlunde den samme i alle lande, tror jeg. Men der kan være kulturelle forskelle, som f.eks. at sygeplejersker i nogle lande er vant til kun at gøre, hvad lægen siger og ikke tager selvstændigt ansvar for patienterne,” siger Else Trabjerg.

Derfor ringer hun gerne og taler med ansøgerens tidligere eller nuværende arbejdsgiver, når hun får en ansøgning fra en sygeplejerske, som vil i evalueringsansættelse:

”Erica Abarquez arbejdede i hjemme-

Oversygeplejerske Else Trabjerg lægger vægt på ikke at forvente for meget af udenlandske sygeplejersker i evalueringsansættelse i begyndelsen: ”Jeg sammenligner dem med de studerende, der er ude i deres sidste praktikperiode inden deres bachelor.”

plejen i Skive Kommune, da hun søgte arbejde hos os. Og jeg kunne forstå på hendes arbejdsgiver, at hun der havde fået viden om det danske sundhedssystem og de danske fagbegreber, samtidig med at hun passede sin sprogskole, og det gjorde mig tryk.”

Giv udlændinge en chance

Det er op til den enkelte afdeling at tilrettelægge et forløb for en sygeplejerske i evalueringsansættelse. På sengeafsnittet for nyresygdomme på Regionshospitalet Gødstrup har de valgt at give udenlandske sygeplejersker samme indkøring som nyuddannede.

”Erica Abarquez fik en af vores kliniske vejledere som mentor, der er vant til 6. semester-studerende fra sygeplejerskeskolen. Og så satte vi Erica i vagtskemaet,

men uden for normering og sammen med en makker. Vi har rigtig gode erfaringer med sidemandsoplæring,” fortæller Else Trabjerg, som håber, at Erica Abarquez bliver i Gødstrup.

Else Trabjerg har tidligere haft udenlandske sygeplejersker i evalueringsansættelse, som hun ikke kunne sige god for over for Styrelsen for Patientsikkerhed. Det var primært pga. deres manglende sproglige og kulturelle forståelse.

Men hun har netop indgået aftale med en mandlig iransk sygeplejerske om en evalueringsansættelse, og hun understreger:

”Vi skal selvfølgelig være bevidste om, at der skal være overskud i personalegruppen til at yde det ekstra, for det kan være krævende. Men vi mangler jo sygeplejersker alle steder, så det er så vigtigt, at vi giver dem en chance.” ●

ANNONCE FOR NOVO NORDISK

MEDLEMSTILBUD

DU ER MERE VÆRD

Som sygeplejestuderende er du mere værd, end du tror. Bestil din studieforsikring hos Bauta Forsikring, og få forsikret både dig og dine ting til en attraktiv pris.

dsr.dk/rabatter

MEDLEMSTILBUD

HØJ PENSION MED SIKKERHED

Du får en god, stabil rente på din opsparing og pension udbetalt hele livet. Med i ordningen har du en god forsikringspakke, der sikrer dig og din familie – i al den tid, du arbejder.

dsr.dk/rabatter

ANNONCE FOR NOVO NORDISK

Prisen var med til at løfte mit felt

Sygeplejerske Jette Holt fik mulighed for at tale endnu mere forebyggelse og infektionshygiejne, da hun fik Kirsten Stallknecht Prisen. I dag undrer hun sig over, hvor hurtigt befolkningen er vendt tilbage til tidligere vaner.

Tekst ANNE WITTHØFFT · Foto BAX LINDHARDT

Nogle folk står stadig og hoster og pruster i metroen, hoster i hånden og piller ved mobiltelefonen. Nogle medarbejdere møder syge op på arbejde.”

Sådan siger specialuddannet hygiejnesygeplejerske ved Statens Serum Institut, cand.pæd. og ph.d., Jette Holt.

I 2021 fik hun Kirsten Stallknecht Prisen for at markere sig om infektionshygiejne til både sine sundhedsfaglige kolleger og den brede befolkning og på den måde være med til at mindske smittespredning under covid-19-epidemien.

Dengang sagde hun:

”Mit største håb er, at vi med den her epidemi har fået en større – og varig – bevidsthed om, at forebyggelse virker, og at forebyggelse skal ske hele tiden.”

Forebyggelsens akilleshæl

I dag – på den anden side af covid-19-epidemien – undrer hun sig.

”Hvad er det, der gør, at erfaringen ikke træder fuldt igennem? Er vi så me-

Nominér en særlig sygeplejerske

Så er det tid til at nominere en eller flere kolleger til Kirsten Stallknecht Prisen. Prisen hylder en sygeplejerske, der har brugt sin ytringsfrihed til modigt, fagligt og sagligt at have ytret sig offentligt om sygepleje, patienter eller sundhedspolitik. Fristen er den 24. marts på mail til redaktionen@dsr.dk

Kriterierne for at blive indstillet findes på dsr.dk/ks-prisen

get vanedyr, at vi hurtigt falder tilbage til gamle vaner?” siger hun og svarer selv.

”Det er jo nok forebyggelsens akilleshæl forstået på den måde, at vi ikke nødvendigvis kan mærke effekten af det, vi gør nu og her for ikke at blive smittet. Netop derfor skal forebyggelse være så indgroet en vane, at det ikke er noget, vi tænker over, men bare gør.”

”Jeg håber dog, at hvis og når der kommer en ny epidemi, så vil vi kunne genkalde de gode vaner fra covid-19, så informationsarbejdet ikke bliver lige så stort.”

Opmærksomhed og oplæg

Jette Holt fik prisen under covid-19-epidemien og det – samt hendes plads i Central Enhed for Infektionshygiejne ved det nationale Statens Serum Institut – gjorde hendes viden særlig efterspurgt. En viden, hun stadig gerne deler ud af ved enhver given lejlighed.

”Jeg synes, at der med prisen følger en forpligtelse til at skabe yderligere opmærksomhed om det, man har fået den for,” siger Jette Holt, der både før og efter har holdt mange oplæg om infektionshygiejne.

”Prisen gjorde, at flere blev opmærksomme på både mig og infektionshygiejne, og jeg har derfor kunnet løfte infektionshygiejne til et højere niveau, fordi der kom en større opmærksomhed på det.” ©

SVAR PÅ

TESTEN

SIDE 41

- 1: B
- 2: A
- 3: B
- 4: A
- 5: B
- 6: C
- 7: A
- 8: C

Navne

FILOSOF OG SYGEPLEJETEORETIKER FYLDER RUNDT

Den norske sygeplejeforsker, professor emerita, **Kari Martinsen**, fyldte 80 år i januar.

Kari Martinsen tilhører den elite af sygeplejersker i de nordiske lande, der har haft størst betydning for fagets grundlæggende stænkning og forskningsmæssige udvikling. Gennem omsorgsfilosofien og dens vigtige begreber – såsom livsyttringer og svag paternalisme – har hun i årtier argumenteret for sygeplejerskers pligt til at handle til patientens bedste og lade sanser, intuition og fantasi vejlede det faglige skøn. Hun er også gået foran i et nødvendigt opgør med den kvantitative, økonomiske produktionstænkning, hvor alt skal måles, vejes og dokumenteres. Kari Martinsens filosofi er velkendt af hovedparten af de danske sygeplejersker. Hun er et forbillede i en tid, hvor der mere end nogensinde er brug for omsorgsfilosofi. Tillykke til en af sygeplejens helt store superhelte.

(maj)

CHEFSYGEPLEJERSKE PÅ INFEKTIONSSYGDOMME, AUH

Den 1. marts tiltræder **Sigrid Rasmussen** som chefsygeplejerske på Infektionssygdomme, Aarhus Universitetshospital.

Sigrid Rasmussen er uddannet sygeplejerske fra 2008. Hun har specialuddannelsen i intensivsygepleje og tog den sundhedsfaglige kandidatuddannelse i 2018. Siden har hun været oversygeplejerske for Akut Voksenafsnit på Akutafdelingen ved Aarhus Universitetshospital.

Sigrid Rasmussen efterfølger chefsygeplejerske Annette Falkenberg, der går på pension.

Foto: Michael Harder

CHEFSYGEPLEJERSKE I AKUTMODTAGELSEN, HVIDOVRE HOSPITAL

Hanne Keller er ny chefsygeplejerske i Akutmodtagelsen på Hvidovre Hospital. Hun kender afdelingen særdeles godt efter først at have været afdelingssygeplejerske (nu oversygeplejerske) i Akutmodtagelsen i otte år og siden august konstitueret chefsygeplejerske.

Hanne Keller blev uddannet som sygeplejerske i 2001. Allerede i 2003 blev hun konstitueret afdelingssygeplejerske, og siden da har hendes professionelle fokus været på ledelse af medarbejdere og afdelinger.

Rengøring af lægeklinikker

Vi overholder Statens Serum Instituts anbefalede retningslinjer for rengøring i lægeklinikker.

Med høj faglighed er vores medarbejdere rustet til opgaven.

Ring eller skriv – vi er landsdækkende

Delta Rengøring
Teglvej 1
4990 Sakskøbing
Tlf. 4054 6546
delta@delta-rengoering.dk
www.delta-rengoering.dk

Navne

CHEFSYGEPLEJERSKE PÅ AKUT GERIATRISK AFDELING, NORDSJÆLLANDS HOSPITAL

Som den ene i en ny lederduo står **Dorte Lindstrøm Vilstrup** pr. 1. december 2022 i spidsen for en ny afdeling på Nordsjællands Hospital, Akut Geriatrisk Afdeling.

Afdelingen vil fra foråret 2023 modtage patienter med intern medicinske diagnoser og behov for koordinerede forløb mellem hospital, almen praksis og kommune. Det nye lederteam for afdelingen er cheflæge Kristoffer Marså og chefsygeplejerske Dorte Lindstrøm Vilstrup.

Dorte Lindstrøm Vilstrup, som er uddannet sygeplejerske i 2003, kommer fra en stilling som klinisk specialist og underviser på Bispebjerg og Frederiksberg Hospital. Forinden var hun afdelingssygeplejerske med ansvar for etablering af Uddannelseshospitalet i Frederikssund, der til foråret bliver et sengeafsnit i netop Akut Geriatrisk Afdeling. Hun er sundhedsfaglig kandidat fra Københavns Universitet, 2008, og i gang med en lederuddannelse på CBS.

LEKTOR VED INSTITUT FOR KLINISK MEDICIN, AARHUS UNIVERSITET

Anne Højager Nielsen, forskningsansvarlig sygeplejerske i Gødstrup, er pr. 15. januar også lektor ved Institut for Klinisk Medicin, Aarhus Universitet.

Anne Højager Niensens lektorat i intensiv og perioperativ behandling og pleje ved Institut for Klinisk Medicin er på deltid (20 pct.) kombineret med en stilling som forskningsansvarlig sygeplejerske ved Operation og Intensiv, Regionshospitalet Gødstrup.

Anne Højager Nielsen er sygeplejerske med specialuddannelse i intensivsygepleje og har en ph.d. i sundhedsvidenskab fra Aarhus Universitet. Hendes forskning relaterer sig til behandling, pleje og rehabilitering af intensivpatienter. Herudover planlægger hun et større projekt, som skal undersøge, hvordan patienterne kommer sig efter en ambulant operation. Projektet har fået en bevilling på 1 mio. kr. fra Region Midtjyllands Forskningsfond.

Foto: Søren Braad Andersen

Mindeord

POLIANA HAUPTMAN

Vi har pludseligt og alt for tidligt mistet vores kære kollega gennem fem år, Poliana Hauptman.

Hun har haft en lang vej til vores intensivafdeling på Viborg Sygehus. Født og opvokset i Brasilien, mødte sin mand i USA og rejste med ham til England, hvor hun fødte deres seks børn. Familien kom herefter til Danmark, hvor Poliana uddannede sig til sygeplejerske og tog specialuddannelsen i intensiv sygepleje.

Hun elskede sit arbejde, og var stolt af det. Poliana havde en meget stor berøringsflade med andre intensivafdelinger, da hun var aktiv i vikarbureauer både i Danmark og Norge.

At være nærværende og omsorgsfuld var en helt central del af hende som sygeplejerske. Det mærkede både patienter og pårørende til fulde. Hun havde altid overskud til at lytte og holde i hånd, når livet var allermest svært.

Hun have en helt særlig kærlighed for de patienter, som havde turbulente liv og baggrunde, som det fordomsfri og empatiske menneske hun var.

Hun var et menneske, som kæmpede for lighed og retfærdighed, og hun var passioneret i forhold til, at sygeplejen som profession fik det, den fortjener: En ordentlig løn og gode arbejdsvilkår.

Vi kommer til at savne Poliana som person, hendes høje faglighed og skønne smil.

Æret være Polianas minde.

*På personalets vegne
Jytte Blåbjerg, Intensiv Afdeling I25, Viborg Sygehus*

WINNIE HØGSAA

Med dyb sorg har vi modtaget beskeden om, at Winnie Høgsaa sov ind den 22.1.2023.

Winnie var en højt respekteret og vellidt kollega på sygeplejerskeuddannelsen i Aarhus i mange år. Vi lærte hende at kende som en formidabel underviser og vejleder. Winnie havde en helt særlig evne til at inspirere til refleksion, og hun havde modet til altid at gå en ekstra mil for de studerende. Med empati og omsorg viste hun næste generation, hvilken forskel sygepleje gør. Winnies hjerte brændte for sygeplejens historie, og i 2004 afsluttede hun sin kandidateksamen i sygepleje med et speciale om sygeplejerskeuniformens plads i den danske sygeplejens historie.

På trods af sygdom og svære senfølger formåede hun at bevare håb, humor og et optimistisk livssyn. Vi vil huske Winnie som et nærværende og omsorgsfuldt menneske. Hun var vidende og meget ordentlig i sin tilgang til de opgaver, hun beskæftigede sig med, og hun var særdeles generøs med sin viden og sin tid. Man gik aldrig forgæves, når man henvendte sig til Winnie.

Winnie efterlader sig tre børn, syv børnebørn, sin mand og sin højtskattede søster. Vores tanker går til familien, som har mistet en kærlig ægtefælle, mor, mor-mor, bedste og søster.

Æret være Winnies minde.

*Vibeke Røn Noer, Kirsten Halskov Madsen, Jane Lind,
Bodil Winther og Pia Koustrup*

SENIORERNE SKAL TIL VALG

Landsbestyrelsen for Seniorsammenslutningen i Dansk Sygeplejeråd afholder valg i maj 2023.

Seniorsammenslutningen arbejder for fremme af fælles faglige og organisatoriske interesser for seniorsygeplejerskerne i Dansk Sygeplejeråd. Hvert andet år afholdes der valg til Landsbestyrelsen af medlemmer fra de fem kredse.

Hver kreds kan lokalt tilrettelægge proceduren for valgets afvikling, som de vil. Dog skal alle seniormedlemmer have mulighed for at stemme.

Valget finder sted i hver af de fem kredse ved valgmøder på baggrund af de senest pr. 30. april anmeldte kandidater, der skal være medlem af Seniorsammenslutningen.

Der er mulighed for at stemme ved fuldmagt.

Bestyrelsens sammensætning

Der vælges et medlem og en suppleant i hver af de fem kredse, som Seniorsammenslutningen er inddelt i. Valget foregår i de enkelte kredse.

Kandidater

Kandidater skal anmelde deres kandidatur INDEN den 30. april 2023. Er der ikke anmeldt flere kandidater, end der skal vælges i hver kreds, bliver der ikke holdt valg.

Medlemmerne

Alle medlemmer af Dansk Sygeplejeråd, som modtager pension eller efterløn, er automatisk medlemmer af Seniorsammenslutningen og er dermed valgbare og har ret til at

stemme ved bestyrelsesvalget. Det er muligt kun at stille op som suppleant, men betingelsen er dog, at der er en, som stiller op som medlem i samme kreds.

Konstituering

Bestyrelsen konstituerer sig umiddelbart efter valget med formand, næstformand, kasserer, sekretær, PR- og IT-ansvarlig, samt en ansvarlig for planlægning af højskoleopholdet. Bestyrelsen træder i funktion umiddelbart efter generalforsamlingen, som holdes i august.

Læs mere om valgene på www.dsr.dk/seniorer Landssammenslutning af Seniorsygeplejersker i DSR.

DR. WARMING BASISCREME

- FØRSTEHJÆLPEN TIL TØR HUD OG AFSPRITTEDE HÆNDER

Dr. Warming Basiscreme er en blødgørende og fugtbevarende 92% fedtcreme. Velegnet som hudpleje ved børneeksem, psoriasis, meget tørre hænder og sprækkede hæle. Virker kløestillende.

Dr. Warming Basiscreme er dansk produceret, indeholder kun 4 ingredienser og er testet på hudafdelingen på Bispebjerg Hospital.

Der findes også **Dr. Warming Critical Care** der er udviklet til intimgener og har vist sig at være yderst velegnet til strålebehandlet hud.

PRODCERET I DANMARK GENNEM MERE END 20 ÅR

92% fedtcreme
Dr. WARMING BASISCREME
BLØDGØRENDE OG FUGTIGHEDSBEVARENDE

Til den meget tørre og irriterede hud

BASISCREME

Asma-Ålborg Danmark

BY-RODK

© Følg os på drwarming.dk

Find produktinformation og forhandlerliste på drwarming.dk

NORDIC CONSUMER HEALTH DANMARK

Gustav Winther Eriksen
4. semester
Diakonissestiftelsen

CAROLINE GUNDDGAARD
MULVAD
5. semester
VIA Viborg

Dina Helbo Bredal
5. semester
VIA Viborg

Alex Bülow
2. semester
KP Hillerød

Jacob Mads Lundsteen
2. semester
KP Bornholm

Vi vil ud at bidrage, opleve sundhedsvæsenet og mærke suset

Med kun et år tilbage af sygeplejerskeuddannelsen er der både tvivl, glæde, frustrationer, gåpåmod og sommerfugle i maven.

Om kun et år er jeg sygeplejerske! Hvor er det vildt, tiden flyver jo afsted. Jeg er i slutningen af mit 5. semester og har dermed kun to semestre tilbage.

Det er nærmest ubegribeligt, for det betyder, at vi nu har modtaget al den teoretiske viden, vi skal tilegne os, inden vi kalder os for sygeplejersker. Vi har igennem hele uddannelsen lært om den ene teoretiker efter den anden, lært om organisationen, retningslinjer, love og regler, forskningsmetodologi og evidensbaseret sygepleje. Og NU skal vi ud at prøve kræfter med at være sygeplejersker.

I sidste uge søgte vi praktikpladser til næste semester, et helt halvt år med praktik. Ej, hvor bliver det fedt. Jeg er spændt på, hvor jeg skal hen, spændt på hvilke sygeplejersker jeg skal møde og lære af og ikke mindst spændt på at møde de patienter, som kommer til at være lige der i læringsøjeblikket sammen med mig.

Sommerfuglene i maven er begyndt at summe. Men... er jeg

overhovedet klar til at være sygeplejestuderende på 6. semester?

Jeg er lige nu – sammen med min gruppe – i gang med den meget omtalte mini-bachelor. Altså en opgave, hvor der bliver lagt vægt på metode og analyse. Hvordan kan jeg bruge metode og analyse i min praksis både som studerende i klinik og som færdiguddannet sygeplejerske? En opgave, hvor jeg ikke i samme grad har tiden til at gå i dybden med de omtalte teoretikere, retningslinjer og refleksioner over mit sygeplejefaglige skøn.

Hvordan kan teorien gøre mig til en god sygeplejerske? Et spørgsmål jeg både stiller mig selv og ofte hører mine medstuderende stille i denne periode. Vi står klar med masser af gå på mod, og med den mangel på sygeplejersker der er, vil vi ud at bidrage, opleve sundhedsvæsenet og mærke suset. Men lige nu sidder vi stille forundret, fokuseret og en smule frustreret over en opgave. Dog tror jeg på, at det er godt at være forundret og

frustreret, da det skaber grobund for forståelse og læring.

Pga. frustrationerne og en smule fortvivlelse har jeg forhørt mig hos venner, familie og bekendte, som også igennem deres studier har benyttet forskningsmetodologi som redskab til opgaveskrivning. Det har været med til at belyse meningen med disse processer. Processer der ikke blot giver tanker til refleksion over sygeplejens virksomhedsområder, men også lærer os, hvordan vi kan udføre, formidle, lede og udvikle sygeplejen. Ved brug af forskningsmetodologi lærer vi at kvalitetsvurdere vores fundne empiri, vi lærer at analysere andres arbejde og forstå, hvordan evidensbaseret viden bliver til og udvikles.

Jeg har derfor lært i disse frustrerende og trættende tider, at jeg som sygeplejerske også har behov for denne viden for at kunne udøve den evidensbaseret korrekte sygepleje til de patienter, jeg nu skal ud og møde i mine kommende praktikker, og ikke mindst i mit fremtidige virke som sygeplejerske. ●

JOB

Se alle stillinger
www.job.dsr.dk

Offshore nurse/medic

International SOS, Esbjerg
Ansøgningsfrist 10. februar 2023

Bliv en del af ledelsesteamet på Psyko- terapeutisk Ambulatorium for Spisefor- styrrelser, Psykiatrisk Center Ballerup

Ansøgningsfrist 15. februar 2023

Uddannelseskonsulent med ansvar for specialuddannelsen af sygeplejersker i intensiv sygepleje

Ansøgningsfrist 16. februar 2023

Sygeplejersker søges til Ortved Plejecenter

Basissygeplejersker i faste stillinger, 32-37
timer/ugen med weekendvagt hver 2. weekend.
Ansøgningsfrist 16. februar 2023

Center for Pleje og omsorg søger ambitiøs og nærværende distriktsleder til Distrikt Solhøj

Ansøgningsfrist 17. februar 2023

Konsultationssygeplejersker til lægevag- ten i Region Sjælland – Slagelse, Holbæk og Roskilde

Ansøgningsfrist 20. februar 2023

Visitationssygeplejersker til lægevagten i Region Sjælland, Næstved

Ansøgningsfrist 20. februar 2023

Praktiske oplysninger til annoncører

Deadline kl. 9:00 for indtastning af KURSER/MØDER/MEDDELELSER på www.dsr.dk under Information til annoncører

Nº 3 — 2023

10. februar 2023

Nº 4 — 2023

3. marts 2023

Nº 5 — 2023

24. marts 2023

Vejledning ved indtastning af kurser/møder/meddelelser, kontakt redaktionen enten Ditte Jørgensen, dtj@dsr.dk, tlf. 4695 4121 eller Henrik Boesen, hbo@dsr.dk, tlf. 4695 4189,

Rådgivning og vejledning vedr. opsætning af annoncer

Media-Partners ApS · Alhøjvej 2, Stilling · 8660 Skanderborg
Tlf. 2967 1446 · Mail: marianne@media-partners.dk
www.media-partners.dk · Her kan du også rekvirere medieinformation

Indleveringsfrister for STILLINGSANNONCER til de kommende numre

Nº 3 — 2023

16. februar 2023

Nº 4 — 2023

9. marts 2023

Nº 5 — 2023

30. marts 2023

Sidste frist for indlevering af materiale er kl. 10:00 hos Media-Partners ApS

Udgivelsesdatoer

Nº 3 — 2023

6.-9. marts 2023

Nº 4 — 2023

27.-30. marts 2023

Nº 5 — 2023

24.-27. marts 2023

NETANNONCER

<http://job.dsr.dk/> samler jobopslag fra alle hjørner af sygeplejerfaget – fra alle landsdele og af alle typer: Fuldtid, deltid, lederstillinger, studiejob og fleksjob.

SENIORSAMMENSLOTNINGEN

Medlemmer, der er fyldt 55 år, er velkomne til Seniorsammenslutningens arrangementer

HOVEDSTADEN

Seniorsammenslutningens formand Mette Bille orienterer

Mette Bille orienterer om arbejdet i Landsbestyrelsen og Faglige Seniorer

Tid og sted:

1. marts 2023 kl. 14:00 - 16:00
Rådhusstræde 29, 3400 Hillerød

Yderligere info:

Mødet gælder for alle senior-sygeplejersker i Kreds Hovedstaden

Arrangør:

Seniorsammenslutningen i Kreds Hovedstaden, Nord

Tilmelding:

Senest 27. februar 2023 til Bente Pedersen på tlf. 2345 8507 eller mail: bptvingsvej@gmail.com

Pris:

30 kr. for kaffe

SJÆLLAND

Seniorsygeplejersker - Roskilde

Foredrag om Joannahuset krisecenter for børn og unge i København.

En medarbejder fortæller om arbejdet.

Tid og sted:

9. marts 2023 kl. 13:30 - 15:30
Margrethegården 68,
4000 Roskilde

Arrangør:

Kontaktudvalget Roskilde

Tilmelding:

Senest 24. februar 2023 til Inger Skougaard på tlf. 2851 5777, mail: hedeas@hotmail.com

Pris:

60 kr. for medlemmer, 85 kr. for gæster

MIDTJYLLAND

Kontaktudvalget inviterer til besøg på sygeplejerskolen i Viborg

Tid og sted:

22. februar 2023 kl. 15.00.
Sygeplejerskolen i Viborg.
Prinsens Alle 2, 8800 Viborg

Arrangør:

Seniorsammenslutningen

Kreds Midtjylland – NORD

Tilmelding:

Senest den 14. februar 2023 til Marie Søe Knudsen, mail: marie@soe-knudsen.dk, tlf. 2945 0033 eller til Karen Højgaard Jakobsen, mail: kahojjakobsen@gmail.com, lf. 2170 1484.

Pris:

65 kr. som betales på konto: 7730 0001765960 senest tirsdag den 14. februar 2023 ellers kontant ved ankomst.

Yderligere oplysninger:

På bygningen står der "VIA University".

SYDDANMARK**Invitation til foredrag med Karen Margrethe Maglekær**

"Sygeplejerske i Sadam Husseins tjeneste". Sygeplejerske, Karen Margrethe Maglekær fortæller om sin tid i Irak.

Tid og sted:

2. marts 2023 kl. 13:30 - 15:30
Odin Havnepark, Mødecener Fabrikken, Lumbyvej 17 F, 5000 Odense C

Arrangør:

Kontaktudvalget Seniorsammenslutningen Fyn

Tilmelding:

Senest 24. februar 2023 til Ingelise, tlf. 5184 2275, mail: ibruhn@hotmail.com eller Conny, tlf. 2176 8818, mail: coands@gmail.com

Yderligere oplysninger:

Odin Havnepark: Indgang tæt ved P3, bygningsnummer 4. Søger du info generelt, kan du se her: www.dsr.dk/senior/lokal-i-kredsene/senior-i-kreds-syddanmark/seniorsammenslutning-fyn

KREDSMØDER**HOVEDSTADEN****Stressforløb 2023-2**

Der afholdes 4 møder i forløbet og når man tilmelder sig, tilmelder man sig alle 4 møder på én gang.

Tid og sted:

28. februar 2023 kl. 09:00 - 11:30.
DSR Kreds Hovedstaden, Frederiksborggade 15, 4 sal, 1360 København K

Arrangør:

DSR, Kreds Hovedstaden

Tilmelding:

www.dsr.dk/hovedstaden/arrangementer

MEDDELELSER**Maria & Johs. Herfurths Fond - legatmeddelelse**

Fondens formål er at yde støtte til uarbejdsdygtige sygeplejersker (erhvervs sygdomme).

Til ansøgningen vedlægges lægelig dokumentation for erhvervs sygdommen. Ansøgning sker elektronisk på www.dsr.dk/legater. Fonden kan søges indtil den 1. marts 2023.

50 års jubilæum

Odense hold B 69 A

Afholdes 15. marts 2023 kl. 13:00 på Restaurant Nordatlanten, Nordatlantisk promenade 1, 5000 Odense C

Menu: Tapas 235 kr.

Drikkevarer på egen regning

Tilmelding

Senest 1. marts 2023 til Lise Mathiesen, tlf. 2274 9989 eller Marianne Koefoed, tlf. 2737 9302. Glæder os til at se jer

FSOS konferencen 2023 samt generalforsamling

FSOS konference 2023 har i år temaet "Den mangfoldige ortopædkirurgiske sygepleje anno 2023". Vi har sammensat et spændende program og håber at mange har lyst til at deltage.

Tid og sted:

14. marts 2023 kl. 08:30 - 15.

marts 2023 kl. 15:15

Hotel Koldingfjord,

Fjordvej 154, 6000 Kolding

Yderligere info:

I forbindelse med konferencen afholdes der generalforsamling d. 14. marts 2023 kl. 16:45.

Forslag til dagsordenen sendes til Gitte Zytphen-Adeler (formand) på mail:

gza@rn.dk senest d. 20. april

2023. Ønske om at opstille til

bestyrelsen kan ske frem til

generalforsamlingen. Endelig

dagsorden og øvrigt materiale

kan rekvireres hos formanden

14 dage før generalforsamlingen.

Alle medlemmer af FSOS er velkomne.

Arrangør:

Fagligt Selskab for Ortopæd-

kirurgiske Sygeplejersker

Tilmelding:

Senest 13. februar 2023

Pris:

Se hjemmesiden

Yderligere oplysninger:www.dsr.dk/fs/fs26**Generalforsamling**

Fagligt Selskab for Geriatrike

Sygeplejersker afholder

Generalforsamling.

Tid og sted:

15. marts 2023 kl. 15:00 - 17:00

Online.

Link sendes til deltagere.

Arrangør:

Bestyrelsen for Geriatrike

Sygeplejersker

Tilmelding:Dora Fog på mail: drf@balk.dk**Pris:**

Gratis

VIRTUELT - Ekstraordinær generalforsamling

I følge § 8 indkalder Bestyrelsen i FSNS til ekstraordinær Generalforsamling.

Vi ønsker suppleanter til opstilling.

Bestyrelsen er ikke på valg.

GF bliver afholdt torsdag

den 16. marts 2023

kl. 16:00 - VIRTUELT.

Kandidater der ønsker at stille

op bedes skrive til Bestyrelsen

på mail: neurosygeplejersker@gmail.com

Medlemmer der

ønsker at deltage i GF kan

tilmelde sig på vores mail:

neurosygeplejersker@gmail.com**Arrangør:**

FSNS - Det Faglige Selskab af

Neurosygeplejersker

FERIEANNONCER

Alle annoncer skal indtastes

via DSRs hjemmeside,

www.dsr.dk/annoncering

Vælg "Ferieannoncer" under

"Annoncer i fagbladet Syge-

plejersken".

Annoncerne må maksimalt

indeholde 40 ord.

Priserne for medlemmer er

kr. 700,- ekskl. moms, ikke-

medlemmer kr. 995,- ekskl.

moms.

BERLIN PRENZLAUER BERG, LEJLIGHED

Lejlighed i Berlin,

Prenzlauer Berg.

2 værelses lejlighed med

altan, plads til 4 pers.

udlejes.

Se billeder, priser mm. på

vores hjemmeside:

[www.sites.google.com/](http://www.sites.google.com/site/berlinprenzlauerberg/)site/berlinprenzlauerberg/

eller ring på mobil

2567 1484.

Mail: jannenortvig@gmail.com

com

VILLA MED HAVUDSIGT I SKØNNE KALKAN, TYRKIETS MIDDELHAVSKYST

Arkitekttegnet villa beliggende

på bjergskråning i olivenlund

med udsigt over middel-

havet. Der er egen swim-

mingpool og egen have.

Villaen er med tagterrasse

på 150 kvm. og rummer

plads til 8 personer.

Se billeder, priser m.m. på

vores hjemmeside:

www.villakaya.dk eller ring

på 2567 1484.

FERIE VED MAR MENOR, SPANIEN

Veludstyret lejlighed udlejes

beliggende tæt ved god

badestrand og skønne

strandpromenader.

Super med 2 soveværelser.

Priser fra 2000-3500 kr.

pr. uge. 80 km syd for

Alicante.

Se mere: www.marmenor.dk

JEG ER SELV FLYGTET FRA KRIG

Fortalt til **LAURA ELISABETH LIND**
Foto **MICHAEL DROST-HANSEN**

HANAN KAYED, 49 år
Nyt job: Maj 2022, Asyl-Syd i Tønder Kommune, under Udlændingestyrelsen, hvor hun arbejder med ukrainske flygtninges sundhed i asylcentret Center Augustenborg.

Kom fra: Seks år i Hjemmeplejen, Sønderborg Kommune. Før det bl.a. Psykiatrien i Region Syd-Danmark, Handicapkonsulenterne i Sønderborg og to år på Sønderborg Asylcenter i Jammerbugt Kommune.

skal ses af en læge, tandlæge eller psykolog. Vi møder alt det, man nok ikke ser så meget af hos den praktiserende læge. Det kan være hiv, tuberkulose og hepatitis. Det kan jeg godt lide, for her udfordrer jeg mig selv og er nødt til at søge mere viden om de her mere sjældne sygdomme. Så er der alt det, vi kender såsom diabetes, halsbetændelse og infektioner.

Der er også mange administrative opgaver. Hvis lægen f.eks. henviser til en kræftpakke, skal vi søge penge til det fra Udlændingestyrelsen.

Det er et meget selvstændigt job. Vi vurderer selv diagnoser og hvilken medicin, der skal til, og så godkender lægen det. Så jeg har gode muligheder for at dygtiggøre mig inden for asylområdet.

“Jeg havde egentlig lige sagt ja til et andet job. Jeg var i hjemmesygeplejen, men var kørt træt der. Jeg søgte derfor nye udfordringer hos Handicapkonsulenterne.

Kort efter at jeg havde sagt op i hjemmeplejen, blev jeg så kontaktet af en veninde og tidligere kollega fra asylverdenen, der ville høre, om jeg var interesseret i det her job, jeg er i nu. Jeg har arbejdet med asylansøgere fra før 2014. Jeg savnede det. Men jeg var i tvivl, for selvom jeg brænder for sygepleje-arbejdet med flygtninge, havde jeg jo lige fået nyt job.

Om aftenen tog jeg alligevel kontakt til lederen her i Asyl-Syd. Jeg tog ind til en samtale, og mandagen efter startede jeg. Jeg kunne simpelthen ikke sige nej.

Vi har en klinik i asylcenteret, hvor ukrainske asylanter kommer, hvis de er syge eller mangler medicin. Vi vurderer så, om de f.eks.

SAVNER DU INSPIRATION TIL KARRIEREN?

Hent råd og vejledning om karriere og jobsøgning på dsr.dk Som medlem kan du booke tid til personlig sparring om jobsøgning, efter- og videreuddannelse eller karrieremuligheder.

Læs mere på dsr.dk/job-og-karriere

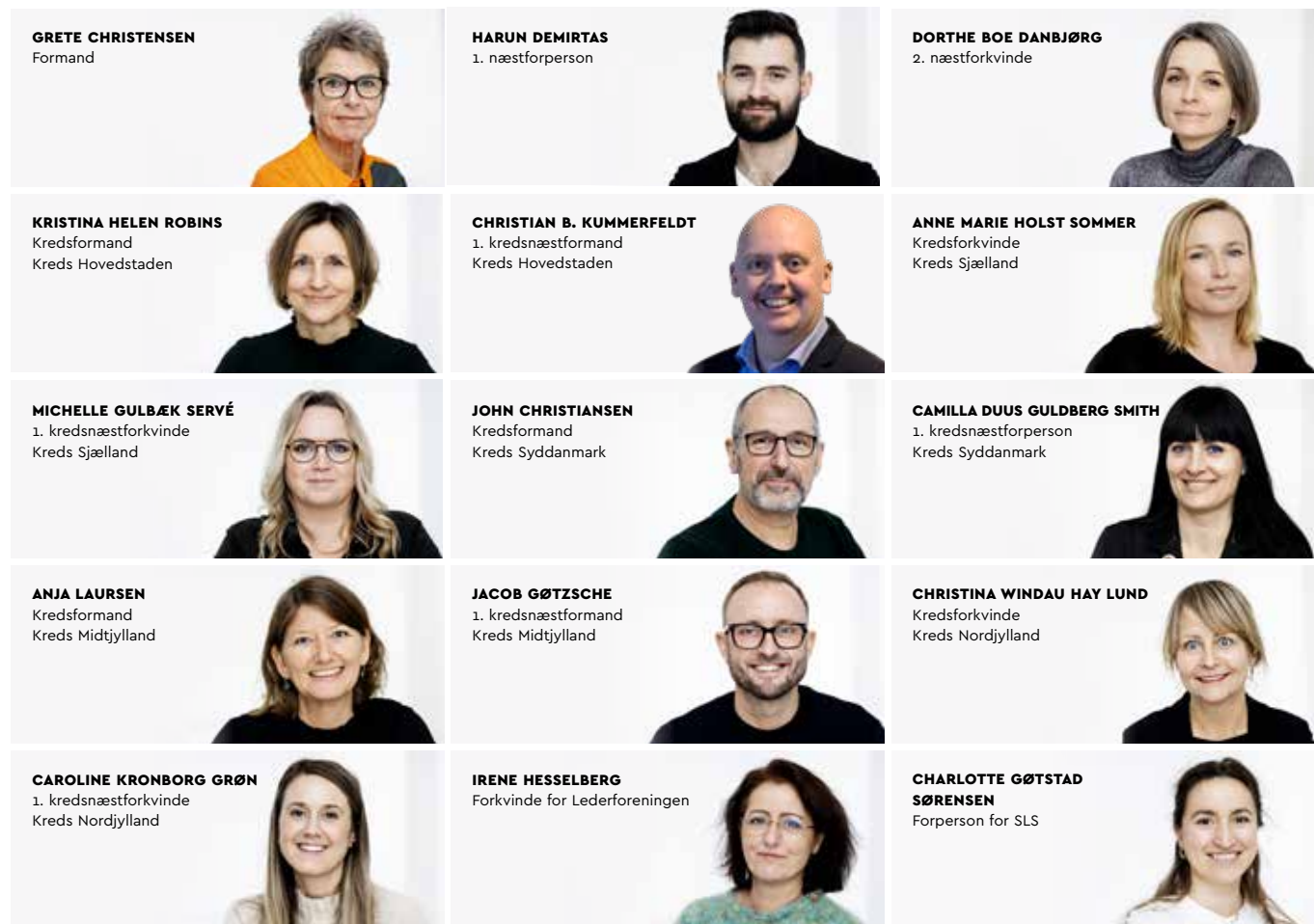
Da krigen i Ukraine begyndte, så vi mest kvinder, børn og ældre, men nu begynder hele familier at flygte fra de bombede områder, hvor der ikke længere er huse, ligesom vi også ser, at manden i familien ikke længere er i stand til at deltage i krigen. De er så her hos os, mens deres asylsag bliver behandlet.

Det kan være hårdt, for det kommer tæt på. Jeg er fra Libanon og er selv flygtet fra krig som 18-årig, hvor jeg kom til Danmark. Så der dukker minder op. Men det betyder også, at jeg sagtens kan sætte mig ind i deres situation.

Det er ikke nemt at flygte til et nyt land, hvor man skal lære et nyt sprog og være i helt nye omgivelser. Rigtig mange bærer på hjerteskerende historier. Vi har f.eks. lige haft en ung kvinde med to børn, hvor den ene er helt nyfødt. Hendes mand blev skudt og dræbt ved døren ind til deres hjem. Hun flygtede derfor med sine to børn og sin mor.

Vi modtager også krigsveteraner, som kommer til Danmark og skal have behandling. Mange er virkelig skadet, fysisk og psykisk. Det er klart, at den slags gør indtryk. Men jeg elsker det her job. Jeg har et stort ansvar, jeg udvikler mig fagligt, og så er jeg glad for, at jeg kan hjælpe andre, der har stået i samme situation som mig.”

DANSK SYGEPLEJERÅDS HOVEDBESTYRELSE

DANSK SYGEPLEJERÅD CENTRALT

Sankt Annæ Plads 30
1250 København K
Telefon: 3315 1555
Fax: 3315 2455
www.dsr.dk
dsr@dsr.dk

Åbnings- og telefontider
Man - tors 9.00 - 16.00
Fre 9.00 - 15.00

**Lederforeningen
Dansk Sygeplejeråd**
Sekretariatschef
Jonna Søegaard
Sankt Annæ Plads 30
1250 København K
Telefon: 4695 3900
www.dsr.dk/lederforeningen
lederforeningen@dsr.dk

**Sygeplejestuderendes
Landssammenslutning**
Sankt Annæ Plads 30
1250 København K
Telefon: 4695 4234
www.dsr.dk/sls
sls@dsr.dk

Sygeplejeetisk Råd
Formand
Anne Bendix Andersen
Sankt Annæ Plads 30
1250 København K
www.sygeplejeetiskraad.dk

KREDS HOVEDSTADEN

Kredschef
Luisa Gorgone

Frederiksborggade 15, 4.
1360 København K
Telefon: 7021 1662
Fax: 7021 1663
www.dsr.dk/hovedstaden
hovedstaden@dsr.dk

Åbnings- og telefontider
Man, tirs, tors, fre
9.00 - 14.00
Ons 13.00 - 16.00

Lokalkontor
Storegade 38
3700 Rønne
Telefon: 7021 1662
Fax: 5695 3812

Åbningstid
Man 12.00 - 15.00
Tirs 9.00 - 12.00
Tors 12.00 - 16.00
Se også dsr.dk/bornholm

Hjemmesiden indeholder
individuelle kontaktoplysninger på kredsens
medarbejdere og for-
mandskab.

KREDS SJÆLLAND

Kredschef
Mads Hyltegaard

Møllevej 15
4140 Borup
Telefon: 7021 1664
Fax: 7021 1665
www.dsr.dk/sjaelland
sjaelland@dsr.dk

Åbnings- og telefontider
Telefontid
Man, ons 9.00 - 14.00
Tirs, tors 13.00 - 16.00
Fre 9.00 - 13.00

Fremmøde
Man, tirs, ons 8.30 - 15.30
Tors 12.00 - 16.00
Fre 9.00 - 13.00

KREDS SYDDANMARK

Kredschef
Puk-Maria Holmgaard

Vejlevej 121, 2.
7000 Fredericia
Telefon: 7021 1668
www.dsr.dk/syddanmark
syddanmark@dsr.dk

Telefontider
Man, tirs, ons, fre
8.30 - 13.00
Tors 13.00 - 16.00

KREDS MIDTJYLLAND

Kredschef
Lotte Niebur

Marienlystvej 14, Virklund
8600 Silkeborg
Telefon: 4695 4600
www.dsr.dk/midtjylland
midtjylland@dsr.dk

Telefontider
Man, tirs, tors
10.00 - 15.00
Ons 13.00 - 15.00
Fre 10.00 - 12.30

Lokale kontorer
Stationsvej 8a
7500 Holstebro
Åbent efter forudgående
aftale.

EcoPark
Bautavej 1A
8210 Aarhus V
Åbent efter forudgående
aftale.

KREDS NORDJYLLAND

Kredschef
Anne Pors Eriksen

Sofiendalsvej 3
9200 Aalborg SV
Telefon: 4695 4850
Fax: 9634 1426
www.dsr.dk/nordjylland
nordjylland@dsr.dk

Kontorets åbningstider
Man - ons 9.00 - 12.00
og 13.00 - 15.00
Tors 13.00 - 15.00
Fre 09.00 - 12.00

Sygeplejerske eller specialistsygeplejerske - ønsker du attraktiv løn og frihed?

Vi har job til dig som specialistsygeplejerske og sygeplejerske i hele Norge. Hos os får du fleksibilitet og du har indflydelse på, hvor og hvornår du vil og kan arbejde. Vi tilbyder dig en attraktiv og konkurrencedygtigt løn, og vi betaler bolig og rejse. Du vil få en kontaktperson, som er sygeplejerske, og som klarer det praktiske.

Dedicare er Norges største vikarbureau indenfor det sundhedsfaglige område.

www.dedicare.no/nurse
+47 74 80 40 70
nurse@dedicare.no

DEDICARE